

שירי אזכרה

משיעוריו השבועיים של
הגה"צ הרב אליעזר ברלנד שליט"א

פרשת

ויצא

תשפ"ד

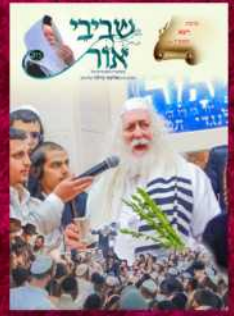
תוכן

שיעורים

שעור שנקסר בקעודה שלישיית [מוצאי] שבת קדש פְּרַשַׁת תּוֹלְדוֹת תּשַׁפ"ד 3
 שעור שנקסר ליל שלישי אור לא' ראש חֲדָשׁ כְּסֵלִיו תּוֹלְדוֹת לְכוּלֵל שׁוּבוּ בְּנִים 11
 בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ בְּעִיר הַעֲתִיקָה
 שיעורי שב"ק פרשת תולדות 30

32 **והתקדשתם:** כל המחלות - באים מהתאוה הנוראה
 33 **הפרשה:** רחל חיה וקיימת

בשער: מוריני הרב
 בהבדלה מוצאי שבת
 האחרון:
למטה: במסירת שיעור
 בסעודת שלישיית

נכתב ונערך
 על ידי

שעל ידי

בימים אלו אננו עומדים לפני הוצאת סידרת
 ספרי מוריני הרב הבוללים שיעורים
 מאמרים תפילות ומכתבים שנמסרו בשנת
 תשפ"ב
 כל המעוניין להשתתף בהדפסה ניתן לפנות

058-3289-318

השיעורים באדיבות
 קו בית המדרש של
 מוריני הרב שליט"א
 02-5825820

*9148

הקו של ברסלב

הקו המאחד ביותר
 להתחברות והתרגעות שלא היו מעולם

הדברי תורה בעלון לע"ג אירים בת מאיר י"ג
 בסלו

ולע"ג הבחור החשוב נתן בן ר' יוסף דרוק

שׁוֹעֲזִים

שְׁעוֹר שְׁנַמְסָר בְּסַעֲוֹדָה שְׁלִישִׁית [מוֹצָאִי] שַׁבַּת קֹדֶשׁ פְּרֻשֶׁת תּוֹלְדוֹת תּשפ"ד

הַשִּׁיא, הֵיִצֵר הָרַע זֶה רַק כִּי אִם
לֹא הָיָה יִצֵר הָרַע הָיוּ מִתְחַתְּנִים
בְּגִיל מֵאָה וּבְגִיל מֵאֲתִים, אֲנִי
הֵייתִי מִתְחַתֵּן בְּגִיל שֶׁלֹּשׁ מֵאוֹת
וְיָ.

אִז אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת שְׁחַתְּנָה זֶה
לֹא בְּשִׁבִיל יִצֵר הָרַע, נִכּוֹן
שֵׁישׁ יִצֵר הָרַע אֲבָל זֶה לֹא
הַמְטָרָה, אֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים שֶׁזֶה
הַמְטָרָה וְשֶׁעֲכָשׁוּ הַכֹּל מִתּוֹ, זֶה
לֹא הַמְטָרָה. כְּתוּב שֶׁאֶפְלוּ אַחֲרֵי
תַּחֲתֵת הַמֵּתִים עוֹד יִהְיֶה טֶפֶה יִצֵר

תְּבִיא אֶת הַפֶּלֶא יוֹעֵז, [שְׁחִיבֵר] ר'
אֲלִיעֶזֶר פֶּאָפוֹ, קָרְאוּ לוֹ
אֲלִיעֶזֶר, אֲנִי נִקְרָא בְּשֵׁם שְׁלוֹ, אֲנִי
הַגְּלָגוֹל שְׁלוֹ, אֲנִי אֲלִיעֶזֶר.

עֲבָשׁוּ קוֹרָאִים אוֹת ז' – זְוֹג,
צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת
הַיְלָדִים וְאֶת הַיְלָדוֹת מְגִיל אֶפֶס,
שְׁחַתְּנָה זֶה לֹא בְּשִׁבִיל הֵיִצֵר הָרַע,
לֹא מִתְחַתְּנִים בְּשִׁבִיל הֵיִצֵר הָרַע.
נִכּוֹן שֵׁישׁ יִצֵר הָרַע, אֲבָל זֶה לֹא
הַמְטָרָה. אֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים שֶׁזֶה
הַמְטָרָה, שֶׁזֶה הַתְּכָלִית, שֶׁזֶה

מֵרֵאִי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

מִשְׁפָּחָה שְׁמִישֵׁהוּ נִפְטָר לִפְנֵי גִיל מֵאָה אוֹ [קוֹנְסִים
אוֹתָם:] לְמַה הַמְשַׁפָּחָה לֹא דֹאָגָה שֶׁהוּא יִחְיֶה עַד
מֵאָה? אוֹ הַמְשַׁפָּחָה מְשַׁלֶּמֶת קֶנֶס. כִּי כָּבֵר אִין
מִקּוֹמוֹת בְּבֵית הַתְּכָרוֹת, אִין מְקוֹם.

עֲכָשׁוּ בְּלָם נוֹסְעִים לְעֵזָה מִיַּד אַחֲרֵי הַבְּדֵלָה, לְרֵאוֹת
אִם יֵשׁ מְקוֹם בְּבֵית הַתְּכָרוֹת, כִּי כָּאֵן בְּהַר הַזֵּיתִים כְּבֵר
אִין מְקוֹם, אוֹ לִיד רַבִּי יִשְׂרָאֵל נְגַ' אֲרָה, שֵׁישְׁעוֹ לְרֵאוֹת,
כִּי הַתְּכָרָה הוּא נִמְצָא, הַ"אֲמֵרֵי תִיִּים" הֵיָה, הַ"אֲמֵרֵי
תִיִּים" מוֹיִנִיין הֵיָה בְּתַשׁ"כ בְּשַׁנַּת 67, אִיךְ שֶׁכְּבָשׁוּ
אֶת עֵזָה פְּעַם רֵאשֶׁתָּה מִיַּד הוּא נִכְנָס לְרַבִּי יִשְׂרָאֵל
נְגַ' אֲרָה, וְבָלָם עֲמָדוֹ סְבִיבוֹ, בְּלָם – כָּל הַמְתְּכָלִים, וְלֹא
נִגְעוּ בוֹ, הוּא גָמַר אֶת כָּל הַתְּהֵלִים.

¹ מִתְּחִיבִים לְחִיּוֹת עַד גִּיל 300, כָּל מִי שֶׁעֲכָשׁוּ הַגִּיעַ
הוּא יִחְתֵּם אַחֲרֵי הַבְּדֵלָה אֲצֵל עוֹרֵךְ דִּין מִשָּׁה בֵּר
אֲשֶׁר, וְכָל אַחַד צָרִיךְ לְחַתֵּם אֲצֵל עוֹרֵךְ דִּין מִיַּד אַחֲרֵי
הַבְּדֵלָה שֶׁהוּא מִתְּחַיֵּב לְחִיּוֹת 300 שָׁנָה, כָּל שָׁנָה
פְּחוֹת זֶה מְלִיאָרְד דוֹלָר קֶנֶס. שָׁרָה תֵּיָה 127, וּבְעוֹ
400, כְּתוּב בְּמִדְרַשׁ וְיָחִי שְׁבַעַז חַי 400 שָׁנָה, הוּא הֵיָה
מִיִּצְאֵי מִצְרַיִם וְ"טוֹב לְקַתֵּךְ" – רוֹת הֵיָה בַּת
שְׁבַעִים וְהִיא הִתְחַתְּנָה עִם אָדָם בְּגִיל אַרְבַּע מֵאוֹת,
זֶה הֵיָה חַתְּנָה חִכִּי מְצֻלַּחַת – מֵאָה יִצָּא דְיוֹ הַמְּלוֹה, אוֹ
כָּל אַחַד מִתְּבַקֵּשׁ לְחַתֵּם מִיַּד אַחֲרֵי הַבְּדֵלָה
שְׁמַתְחִיבִים לְחִיּוֹת 400 שָׁנָה, כָּל שָׁנָה פְּחוֹת –
מְלִיאָרְד דוֹלָר קֶנֶס.

כִּי בְּצִ'לִי מִי שְׁנַפְטָר לִפְנֵי גִיל מֵאָה מְשַׁלֵּם קֶנֶס, כָּל

נִגְד הַשְּׁדוּף, פְּשׁוּט הַתַּנְגְּדָתִי וְנִסְעָתִי בְּמִיחָד לְחָרֵן לְבַטֵּל אֶת הַשְּׁדוּף, נִסְעָתִי בְּמִיחָד, הִיָּה לִי מְרַצֵּדס וְיוֹסֵף אֶסוּלִין הִיָּה הִנְהַג, רְצִינּוֹ לְבַטֵּל אֶת הַשְּׁדוּף, אָבֵל עַד שֶׁהִגְעָתִי הִיא כְּכֹר עִם קִפְיִצַּת הַדְּרֵךְ כְּכֹר הַגִּיעָה לְחִכְרוֹן, בְּקִפְיִצַּת הַדְּרֵךְ. וְאֵז רִבְקָה רָאֲתָה אוֹתוֹ (- אֵת יִצְחָק) בְּשָׂדֵה, הִיא שְׂאֵלָה אֶת אֱלִיעֶזֶר "מִי זֶה הָאִישׁ"? [עֵנָה לְהַ:] "זֶה הַשְּׁדוּף". מַה שְׂאֵדָם פּוֹגֵשׁ בְּשָׂדֵה זֶה הַשְּׁדוּף, אֵז "וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה"

(בְּרֵאשִׁית כד, סג).

אֵז יִזְהִיר אֶת אֲשֶׁתוֹ וְאֶת בְּנָיו וְאֶת בְּנוֹתָיו, אֵדָם צְרִיף לְלַמֵּד אֶת הַיְלָדִים מִגִּיל אָפֶס שְׁלֹא מִתְחַתְּנִים בְּשָׁבִיל הַיֵּצֵר הָרַע, אֲנָשִׁים חוֹשְׁבִים "הִנֵּה, עוֹד מַעֲט אֲנִי אֶתְחַתֵּן, הַכֹּל יִהְיֶה מִתֵּר". הַכֹּל נִשְׁאָר בְּאוֹתוֹ אֶסוּר, שׁוּם דְּבָר לֹא מִתֵּר.

יִזְהִיר אֶת אֲשֶׁתוֹ וְאֶת בְּנָיו וְאֶת בְּנוֹתָיו, כִּי כָּל פַּעַם שִׁישׁ

הָרַע, בְּתַחֲתֵית הַמְּתִים גַּם כֵּן, אָבֵל זֶה לֹא הַמְּטָרָה, זֶה לֹא הַמְּטָרָה. [וְמָה שְׂבָבֵל אִפְּו יִשְׁנּוּ לַיֵּצֵר הָרַע בְּעוֹלָם] כִּי אַחֲרַת אָדָם הוּא לֹא הִיָּה מִתְחַתֵּן בְּכָלֵל, מַה הוּא צְרִיף לְהִתְחַתֵּן? הוּא יְכוּל לְחַגֵּג עַד גִּיל מֵאָה...²].

אֵז לִכֵּן אָדָם צְרִיף לְדַעַת שְׂאָם הוּא מִתְחַתֵּן (- כְּלוּמֹר, הַמְּטָרָה שְׁלִשְׁמָה רוּצָה לְהִתְחַתֵּן הִיא) בְּשָׁבִיל יֵצֵר הָרַע, אֵז הוּא גַּם לֹא יִמְצָא אֶת בֵּית זׁוּגוֹ, אִם זֶה בְּשָׁבִיל יֵצֵר הָרַע אֵז מְטַעִים אוֹתוֹ מִהַשְּׂמִים.

אֵז עֲכָשָׁיו אֲנַחְנוּ לְמַדְנוּ [בְּפִרְשַׁת חַיִּי שְׁרָה] שֶׁהֲלָכוּ לְחַפֵּשׁ שְׁדוּף, אֱלִיעֶזֶר חִפֵּשׁ שְׁדוּף לְיִצְחָק, אֵז הוּא הַתְּקַשֵּׁר אֵלַי, הוּא אֲמַר לִי "הִגְעָתִי לְטוֹרְקִיָּה" הוּא הַגִּיעַ לְאִיסְטַנְבוּל, הוּא מְצָא אֵיזָה טוֹרְקִיָּה אַחַת שֵׁם, מְלִיאָרְדִיסְטִית. כִּי לִבָּן הִיָּה הַכִּי עֲשִׂיר בְּעוֹלָם, רֹאשׁ הַרְמָאִים, הִיָּה לוֹ מְלִיאָרְד דוֹלָר. אֲמַרְתִּי לוֹ "אִם הִיא מְלִיאָרְדִיסְטִית — תְּבַטֵּל אֶת הַשְּׁדוּף", אֲנִי הִיָּתִי

❁ מֵרֵאֵי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

אֵז חֲמֵשׁ פְּעָמִים מִתְגַּרְשִׁים, אָבֵל בְּסוּף הִיא הַפְּסִיקָה לְחִיזוֹר, אֵז זֶה כְּכֹר לֹא 'מַעֲנֵנוּ', אֵז כְּכֹר הַפְּסִיקָתִי, כִּי הִיא לֹא מִחְזִירָה אֵז מַה זֶה מַעֲנֵנוּ לְתַת? כְּשֶׁאֲתָה נוֹתֵן וּמְחִזְרִים יֵשׁ עַל מַה לְחִיוֹת, יֵשׁ אִיף יֵשׁ בְּמָה לְחִיוֹת, אָבֵל כְּכֹר בְּלִי מְכּוֹת זֶה לֹא שְׁנֵה זֶה סֵתָם מְשַׁמְעִים... אֵז עֲכָשָׁיו פִּלְסָם יִהְיוּ [-] בְּבֵית.

² [אָדָם שְׁלֹא לּוּמַד] יֵשׁ [לוֹן] אֲשֶׁה, כָּל יוֹם הִיא אוֹמְרַת "תְּבֵא בְּשָׁבֵע" וְהוּא רַק יְכוּל לְהַגִּיעַ בְּעֵשֶׂר, אֵז כָּל יוֹם יֵשׁ וּפְחוּסִים עַד הַבֶּקֶר, אַחַר כֵּן הוֹלֵךְ מְכּוֹת רְצָח, הוּא נוֹתֵן לָהּ שְׁתֵּי סִטִּירוֹת - הִיא מִחְזִירָה לִי אֲרַבֵּעַ, הוּא נוֹתֵן לָהּ עֵשֶׂר - הִיא מִחְזִירָה לִי עֵשָׂרִים,

לְמַשְׁמַעְתּוֹ, וְיָרִים כְּשׁוֹפֵר קוֹלוֹ
.41

כִּי הַבְּדִי"ץ פָּסַק שְׁלֵא לְקָרָא [בשבת
חנוכה פרשת] **מִקֵּץ**, כָּל שָׁנָה
קוֹרְאִים מִקֵּץ, הַשָּׁנָה יֵשׁ פָּסַק
הַלְכָה מֵהַבְּדִי"ץ, לְהַדְפִּיס אֶת זֶה,
מִיַּד אַחֲרֵי הַבְּדִלָה נִדְפִּיס אֶת זֶה
נֶחֱלַק אֶת זֶה לְכֹלָם, מִבְּקָשִׁים לֹא
לְקָרָא מִקֵּץ בַּחֲנֻכָּה, אֲבָל נֶכּוֹן
אַתֶּם קְרֹאתֶם בְּמִשְׁךְ... הַיּוֹם זֶה
תִּשְׁפָּד וּבְתִשְׁפָּא גַם לֹא קְרֹאוּ
מִקֵּץ, וְאַחֲרֵי תִשְׁפָּד אִזּוֹ זֶה יִהְיֶה
ת"ת, ת"ת, שְׁנַת ת"ת, יֵשׁ חַתְּמַת
יֵישׁ ת"ת...

אִזּוֹ אִשְׁהָ אַחַת [בטבח בשמחת תורה,
כשפרצו הרוצחים לישובים הסמוכים לעזה]
הָיָה לָהּ בַּמַּחְסֵן חַתְּמַת, כִּי
הַמַּמ"ד זֶה הַיּוֹם מַשְׁמֵשׁ כַּמַּחְסֵן,
הַמַּמ"ד שְׁלָנוּ זֶה מַחְסֵן, הַמַּמ"ד
זֶה הָיָה הַמַּחְסֵן, וְשֵׁם הָיָה זְרָקָה
אֶת הַחַתְּמַת, כִּי הִבַּת שְׁלֵה עֲשֵׂתָהּ
תְּשׁוּבָה, וְהִיא הִיְתָה אֶפִיקוֹרְסִית,
לֹא 'סַתֶּם אֶפִיקוֹרְסִית' – אֲנַטִּי
שֶׁל הָאֲנַטִּי שֶׁל הָאֲנַטִּי שֶׁל הָאֲנַטִּי

אִיזָה יַחֲוֹד זֶה רַק כְּדִי לְהִבְיָא אֶת
נְשַׁמַּת מְשִׁיחַ, רַבִּי נִתָּן כּוֹתֵב
בְּעַמּוּד [לקוטי הלכות הלכות שבת עמוד]
52, כָּל אֶחָד יִקְרָא אֶת זֶה, | אִזּוֹ
שֵׁם כְּתוּב שְׁלֵא לְלַכֵּת לַחֲתָנָה, אִם
הַחֲתָנָה בְּשִׁבִיל הַיֵּצֵר הָרַע לֹא
לְלַכֵּת לְכוּזוֹ חֲתָנָה, רַק אִם זֶה
שְׁמִכּוֹנִים לְהִבְיָא אֶת מְשִׁיחַ,
לְבָנוֹת בֵּית, לְבָנוֹת מִשְׁפָּחָה, אֲבָל
לֹא בְּשִׁבִיל הַיֵּצֵר הָרַע, אֲדָם לֹא
מִתְחַתֵּן בְּשִׁבִיל הַיֵּצֵר הָרַע, אִין...
אִזּוֹ הוּא גַם לֹא יִמְצָא אֶת הַבַּת זּוּג
שְׁלוֹ, אִם הַיֵּצֵר הָרַע זֶה הַבְּסִיס אִזּוֹ
הוּא לֹא יִמְצָא אֶת הַבַּת זּוּג שְׁלוֹ,
מִי יוֹדֵעַ מַה הוּא יִמְצָא, אִיזָה
מְכַשְׁפָּה הוּא יִמְצָא.

וְרַב טוֹב לְמִי שֶׁהוּא נִזְהָר. וְאַחַד
הָאֲנָשִׁים וְאַחַד הַנְּשִׁים
צָרִיכִים לְדַעַת שַׁחֲתָנָה זֶה קֹדֶשׁ
קֹדְשִׁים, שְׁכָל הַיַּיְחֻדִים זֶה רַק
לְהִבְיָא יְלָדִים קְדוּשִׁים לְעוֹלָם,
שִׁירְצוּ לְלַמֵּד גְּמָרָא 24 שְׁעוֹת,
וְכָל אֶחָד יִזְהִיר אֶת אִשְׁתּוֹ וְאֶת
בְּנָיו וּבָנוֹתָיו וְאֶת כָּל הַסָּרִים

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

3 (או יקרא עם א' או יקרע עם ע', זה הבחירה, אני
לא מתייב בדייק מה לעשות... אבל יש אפשרות –
או יקרא עם א' או יקרע עם ע', או יקרע את העמוד
הזה או יקרא אותו עם א', אם לא – יקרע אותו עם
ע', לי זה לא משנה, אני לא מקבל אחוזים מזה. על
כל פנים, הפרקליטות כבר מאשימה אותי שקבלתי

4 כל אחד יביא שופר לשעור הבא מביאים שופר, כל
אחד לשלש סעודות שבת הבאה.

חָשׁוּב. וְאוֹתוֹ דְּבַר לְמַה אֶת
הָאֶתְרַג אֶתְּה מַחְזִיק בְּיַד שְׂמַאל?
[הִיָּה מִסְתַּבֵּר לְפִיל] אֶת הָאֶתְרַג בְּיָמִין
וְאֶת הַלּוּלָב בְּשְׂמַאל, הַכֹּל הַפּוּף
עַל הַפּוּף עַל הַפּוּף, שׁוּבוּ בָּנִים
הוֹפְכִים לָכֶם אֶת הַמַּח, אֶתְּה
מַחְזִיק אֶת הָאֶתְרַג בְּשְׂמַאל
בְּמָקוֹם בְּיָמִין, אֶתְּה מְבַרֵךְ עַל
הַלּוּלָב בְּמָקוֹם עַל הָאֶתְרַג, הַכֹּל
הַפּוּף עַל הַפּוּף עַל הַפּוּף עַל
הַפּוּף, כְּמָה שֶׁתַּחֲזִיחַ מְלִיאָרְד שָׁנָה
לֹא תִגְמַר אֶת הַפּוּף עַל הַפּוּף עַל
הַפּוּף עַל הַפּוּף, פֹּה עוֹשִׂים הַכֹּל
הַפּוּף.

שֶׁל הָאֲנָטִי, כְּמָה שֶׁתִּגִּידוּ "אֲנָטִי"
לֹא תִגְמְרוּ, אֶפְלוּ מְלִיאָרְד שָׁנָה
לֹא תִגְמְרוּ לְהַגִּיד "אֲנָטִי, אֲנָטִי"
כָּל שְׁנֵיָה, מְלִיאָרְד שָׁנָה זֶה לֹא
יִגְמַר, אִז שֶׁם זֶה אֲנָטִי אֲנָטִי אֲנָטִי,
וְהַנְּכָדִים אָמְרוּ לָהּ: סִבְתָּא,
תְּבָרְכִי עַל הַלּוּלָב. אִז הִיא בְּרָכָה
עַל הַלּוּלָב, הִיא לְמַדָּה אֶת
הַבְּרָכָה, פֶּעַם בַּחַיִּים הִיא בְּרָכָה
— כְּשֶׁהַנְּכָדִים הִבִּיאוּ לָהּ לּוּלָב,
זֶה הִיָּה סְכוּת בְּדִיוֹק, אִז הִבִּיאוּ
לָהּ לּוּלָב שֶׁהִיא תְּבָרְכֵךְ עַל הַלּוּלָב,
הִיא בְּרָכָה "עַל נְטִילַת לּוּלָב".

אָבֵל צְרִיף לְהַגִּיד "עַל נְטִילַת]
אֶתְּרַג", אֲנִי לֹא יוֹדַע,
שׁוּבוּ בָּנִים עוֹשִׂים הַכֹּל הַפּוּף.
אֵיךְ אֶתְּה מְבַרֵךְ? עַל הַלּוּלָב?
אָבֵל אֶתְּרַג זֶה יוֹתֵר חָשׁוּב, לּוּלָב
זֶה סֵתֵם עָנָף, אִז לְמָה אֶתְּה כְּכָה
עוֹשֶׂה? לְמָה אֶתְּה כְּכָה מַתְּנֵהג?
מִי לְמַד אוֹתְךָ? אַה, אֶתְּה מְשׁוּבוּ
בָּנִים, אַה... אִז בְּלָבְלוּ אוֹתְךָ
לְגַמְרִי, אָמַרְתִּי לָךְ "אֵל תִּלָּךְ
לְשׁוּבוּ בָּנִים", הַזְהַרְתִּי אוֹתְךָ,
בְּקִשְׁתִּי מִמֶּךָ לֹא לְלַכֵּת לְשֵׁם,
אֶתְּה לֹא שׁוֹמֵעַ בְּקוֹלִי... אִז
בְּשׁוּבוּ בָּנִים מְלַמְּדִים לְבָרֵךְ "עַל
נְטִילַת לּוּלָב" [וּלְכַאוּרָה] צְרִיכִים
לְבָרֵךְ עַל הָאֶתְרַג, הָאֶתְרַג יוֹתֵר

אִז עֲכָשְׁיוּ הִיא בְּרָכָה עַל הַלּוּלָב,
וְעֲכָשְׁיוּ הִיא פְּתָאם שׁוֹמַעַת
אִזְעָקוֹת בְּ-30:6 בְּבִקְרָה, חָשְׁבוּ
שֶׁזֶה אִזְעָקוֹת רִגְלִיּוֹת, אָבֵל פְּתָאם
שֶׁמְעוּ בְּרָרָר בְּרָרָר וְגַשְׁם שֶׁל
טִילִים, גַּשְׁם, מִמַּשׁ גַּשְׁם, גַּשְׁם
שֶׁל טִילִים. טוֹב, הִיא עִם כְּתַנַּת
לִילָה, הִיא בְּאֲמִצַּע הַשָּׁנָה, הִיא
רְצָה לְמַמְ"ד, מִי יוֹדַע כְּמָה זְמַן
יֵשׁ לָהּ, אִז הִיא לְקַחְתָּה חֲצִי בְּקַבּוּק
מִים מִינְרָלִיִּים, וְשָׁמָה הִיא שֶׁתַּתָּה
טְפָה טְפָה, כִּי הִיא לֹא יוֹדַעָה כְּמָה
זְמַן הִיא תִהְיֶה בְּמַמְ"ד, הִיא בְּלִי
חֲשָׁמֵל וּבְלִי כְּלוּם, וּפְתָאם הִיא
נִזְכְּרָה שֶׁהַבַּת שְׁלָה זְרָקָה שֶׁם אֶת

בַּחַיִּים לֹא אֶסְתַּכַּל בְּזֶה וְלֹא יִקְרָא
בְּזֶה, חֶבֶל, תֵּן אֶת זֶה לְמִישֵׁהוּ
אַחֵר. כְּכֹה, עַד שֶׁהֶרְמַזוֹר מִתְחַלֵּף
לְיֶרֶק [הוּא הַתּוֹכַח וְלֹא רָצָה לַקַּחַת תִּיקוּן
הַכִּלְלִי], [אז עַד שֶׁהֶרְמַזוֹר מִתְחַלֵּף
לְיֶרֶק אִז הוּא מְנַסֵּה לְשַׁכְנֵעַ אוֹתוֹ,
זֶה אֵינֶה אֶחָד נֶנַח, אֶחָד מִנַּח,
נֶסֶה לְשַׁכְנֵעַ אוֹתוֹ] "תִּקַּח תִּקוּן
הַכִּלְלִי, תִּקַּח מְשִׁיבַת נֶפֶשׁ, תִּקַּח
אֵינֶה חוֹבֶרֶת". הוּא אָמַר "אֵין לְךָ
מֵה לְהֵבִיא לִי אֶת זֶה, אֲנִי בַּחַיִּים
לֹא אֶסְתַּכַּל בְּזֶה, אֵין". פְּתָאֵם
נִהְיָה יֶרֶק, בּוֹם הוּא נוֹתֵן לְחִיצָה
עַל הַגִּזּוּ — בּוֹם — הָאוֹטוֹ מִתְחִיל
לְעוֹף 200 קִילוֹמֶטֶר לְשָׁעָה. הוּא

הַחַת"ת, חַת"ת זֶה חֲמֵשׁ תְּהֵלִים
תִּנְיָא, כָּל אֶחָד צָרִיף לְלַמֵּד פֶּרֶק
בַּתְּנִיָּא, חֲיִבִּים לְלַמֵּד, לְהַדְפִּיס
אֶת הַתְּנִיָּא פְּעַם אַחַת. אֲבָל חֲשׂוֹף,
וְהִיא לֹא יוֹדַעַת לְקַרְא, בַּחַיִּים
הִיא לֹא קָרְאָה פְּסוּק. אִז הִיא
הַצְמִידָה אֶת זֶה לְלֵב, וְהִיא
אֲמָרָה: רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, בְּזֻכוֹת
הַחַת"ת" וְהָיָה שֵׁם גַּם תְּמוּנָה שֶׁל
הַרְבֵּי מַחב"ד.

כְּמוֹ שֶׁהָיָה אֶחָד שֶׁצָּעֵק "נֶנַח"
עֶשֶׂר שָׁעוֹת [וְיֵכֵף נִיצוֹל מֵהַטְּבַח, כִּי
קוֹדֵם לְכֵן] אֶחָד הֵבִיא לוֹ תִּקוּן
הַכִּלְלִי, אִז הוּא אָמַר מֵה אֲנִי
אֶעֱשֶׂה עִם תִּקוּן הַכִּלְלִי, אֲנִי

מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

⁵ (תְּמִיד תְּמִיד צָרִיכִים לְדַעַת שֶׁכָּל אִדָּם מִתְחַלֵּף
בְּסוֹף לְיֶרֶק, אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מִי עֲשָׂה אֶת זֶה, אוֹלֵי בֵּיבִי,

שְׂאֵדָם תְּמִיד מִתְחַלֵּף לְיֶרֶק, לֹא יוֹדֵעַ אֵיךְ זֶה יִתְקַן.
לְמֵה יֶרֶק לֹא מִתְחַלֵּף לְאִדָּם? לֹא לֹא לְחוּם?...)

צוּעַק לוֹ "תִּגִּיד נַח, תִּזְכֹּר כְּשֶׁתִּהְיֶה בְּצֶרֶה תִּגִּיד נַח, נַח נַח נַחמֵן מְאוּמָן", זֶה הוּא אָמַר [בוֹמָן הַטַּבַּח] בְּמִשְׁךְ עֶשֶׂר שָׁעוֹת.

לְגִי'הָאֵד, לְחִיזְבָּאֲלָהּ. צִה"ל זֶה כָּבֵר לֹא קָיָם", אִז לֹא קָיָם, אִז בְּסֵדֶר.

אִז הִחְזִיקוּ [את הידית של הממ"ד] עַד שְׂיִבְאוּ חִילִים... [וניצלון]. אִז זֹאתִי שֶׁהִיָּה לָהּ אֶת הַחַתּוּמָּה, הִיא בְּדִיוֹק הַחֲלִיפָה אֶת הַדְּלָת, כִּי כַּמָּה חֲדָשִׁים קֹדֶם אָמְרוּ לָהּ שִׂישׁ סִכְנָה לְחִדִּירַת מַחְבְּלִים, אִז הִיא הַזְּמִינָה מִסְגֵּר מְשֻׁדְּרוֹת שִׁיעֶשֶׂה לָהּ דְּלַת חֲדָשָׁה, כִּי הַדְּלָתוֹת [הַרְגִּילוֹת שֶׁל הַמַּמ"ד] חֲדִירוֹת גַּם לְכַדוּרִים, זֶה דְּלָתוֹת כְּאֵלֶּה שְׂבָקָלוֹת נִפְתָּחוֹת, כְּדִי שֶׁלֹּא יִלְכַּד מִיִּשְׁהוּ, אִז הִיא בְּדִיוֹק הִיא הַחֲלִיפָה אֶת הַדְּלָת אִז הִיא הֵיטָה לְכַדָּה, הַמַּחְבְּלִים לֹא הִצְלִיחוּ לִפְתַּח אֶת הַדְּלָת, הֵם שָׁמוּ מְטָעַן וְזֶה לֹא הַתְּפוּצִץ. וְאִז הִיא קִפְצָה מִהַחֲלוֹן, אַחֲרֵי אַרְבָּעִים שָׁעוֹת, כִּי כָּל רִגְעָה הִיא שֶׁתִּתֵּה טֶפֶח מִיָּם, הִיא יִדְעָה שֶׁזֶה רַק מִי יוֹדֵעַ כַּמָּה יָמִים הִיא תִּהְיֶה שָׁם [וניצלה] ⁶].

יּוֹם לְמַחְרַת [הַשִּׁיחָה הַנוֹכַרֶת בְּרַמְזוֹר] נִכְנָסוּ הַמַּחְבְּלִים, וְהַדְּלָת שֶׁל הַמַּמ"ד הִיא לֹא נִסְגְּרַת מִבְּפָנִים, כִּי [חֹשְׁשִׁים שֶׁ] פְּתָאִים מִיִּשְׁהוּ יִלְכַּד שָׁם כְּשִׁיחָה פְּצָצָה, אִז כָּל הַדְּלָתוֹת שֶׁל הַמַּמ"ד הֵם לֹא נִסְגְּרוֹת מִבְּפָנִים, אִז צְרִיכִים לְהַחְזִיק אֶת הַיְדִית שֶׁלֹּא יִפְתָּחוּ אוֹתָהּ הַמַּחְבְּלִים, אִז מִי שֶׁהִצְלִיחַ לְהַחְזִיק אֶת הַיְדִית עֶשֶׂר שָׁעוֹת / עֶשְׂרִים שָׁעוֹת... [ניצל].

כִּי אֵין צָבָא, אֵין לְאִיפָה לְהַתְגַּיֵּס, אֲנִי רְצִיתִי לְהַתְגַּיֵּס, אָמְרוּ "אֵין צִה"ל, אֶתָּה רוֹצֶה? לְחַמָּאס אֶתָּה יְכוֹל לְהַתְגַּיֵּס, נִגְמַר, אֵין צָבָא". יוֹמִים נִעְלָם הַצָּבָא, שֶׁלִּשְׁעָה יָמִים לֹא הָיָה צָבָא, אֵין, זֶה כָּבֵר נִגְמַר, אֵין לְמִי לְהַתְגַּיֵּס. אִז אֲנִי רְצִיתִי לְהַתְגַּיֵּס, אָמְרוּ לִי "אֶתָּה יְכוֹל לְהַתְגַּיֵּס לְחַמָּאס,

מֵרַאי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

הַגְּאֵלָה לְעוֹלָם, כִּכָּה הֵם מְאָמִינִים, זֶה הַאֲמוּנָה שֶׁלָּהֶם, הֵם גַּם מְאָמִינִים בְּגְאֵלָה, רַק הֵם מְאָמִינִים שֶׁהַגְּיָהָד יָבִיא אֶת הַגְּאֵלָה זֶה הֵם מְאָמִינִים, בְּחַמָּאס... [והם קָבֵר הַכִּינּוּ בְּלוּגִים לְהַפְרִיחַ [לְעוֹה]]. הַכִּינּוּ בְּלוּגִים, "אֲנַחְנוּ אַחִים, אַחִים, אַחִים יְקָרִים,

⁶ כִּי צִה"ל כָּבֵר אֵין, יֵשׁ רַק צָבָא שֶׁל חַמָּאס, שֶׁל חִיזְבָּאֲלָהּ. הִיא יִכְלֶה לְהַתְקַשֵּׁר לְחִיזְבָּאֲלָהּ שְׂיִבְאוּ לְהַצִּיל אוֹתָם, אוֹ לְגִי'הָאֵד הִיא יִכְלֶה לְהַתְקַשֵּׁר.

כִּי בְּאֵרִי וְהַגְּיָהָד זֶה דְּבַר אֶחָד, זֶה כָּלֵם תּוֹמְכִים בְּגִי'הָאֵד, כָּלֵם הֵם מְאָמִינִים שֶׁהַגְּיָהָד יָבִיא אֶת

חֹזְרִים ל"פְּלֹא יוֹעֵץ" שְׁאִין שְׁמַחָה לְאִישׁ בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּמָה נְדַבֵּר, וְאִי אֶפְשָׁר לְדַבֵּר רַעַת הָאָדָם כְּמָה צְרוּת אָדָם גּוֹרֵם לְעֵצְמוֹ [כְּשִׁמְתַנְהֵג שְׁלֵא בַקְדוּשָׁה], שְׁנוֹלְדִים יְלָדִים טַפְשִׁים, לֹא רוֹצִים לְהִתְפַּלֵּל, לֹא רוֹצִים לְבֹא לְשֵׁלֶשׁ סַעֲדוֹת, מַעֲדִיפִים לְשַׁחַק בְּשֵׁשׁ בֵּשׁ.

אִין לָךְ רַעָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה שְׁאָדָם לֹא קָם בְּבִקָּר לְתַפְלָה, זֶה הִתְעַנּוּג הַכִּי גְדוֹל לְהִתְפַּלֵּל לְפָנֵי ה', מְדַבְּרִים עִם ה'! זֶה כָּל הִתְפַּלָּה — זֶה שִׁיחָה עִם ה', אִז מְדַבְּרִים עִם ה', בְּעֵקֶדָה וְהַפֵּל... כְּתוּב שְׁכַשְׁאָדָם אֹמֵר עֵקֶדָה יוֹצֵאת בַּת קוֹל "אֵל תְּשַׁלַּח יָדְךָ אֶל הַנְּעִיר".

וְלָכֵן כָּל אָדָם יִזְהִיר אֶת בְּנָיו וְאֶת בְּנוֹתָיו וְאֶת כָּל הַסָּרִים לְמַשְׁמַעְתּוֹ וְאֶת כָּל מִי שֶׁהוּא

יְכוּל, וְיָרִים כְּשׁוֹפָר קוֹלוֹ, וְיִצְעַק כְּמוֹ שׁוֹפָר: שְׁחַתְנָה — זֶה לֹא בְּשִׁבִיל הַיֵּצֵר הָרָע! נִכּוֹן שֵׁישׁ יֵצֵר הָרָע, אָבֵל זֶה לֹא הַמְטָרָה, זֶה לֹא הַמְטָרָה! וְאֵל יְבוּשׁ — שְׁלֵא יִתְבַּיֵּשׁ מִלְּדַבֵּר עַל זֶה בְּגִלּוֹי, כִּי כָּל הַיּוֹם הוּא חוֹשֵׁב עַל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהוּא חוֹשֵׁב שְׁזֶה מִתָּר, וְאִם הוּא חוֹשֵׁב שְׁזֶה מִתָּר אִז הַיֵּלֵד יֵצֵא יְלֵד פּוֹשֵׁעַ, הוּא יִבְקָר אוֹתוֹ בְּכֹלָא, הוּא יֵשֵׁב בְּכֹלָא...

וְאֵל יְבוּשׁ וְאֵל יִכְלֵם, שְׁלֵא יִתְבַּיֵּשׁ מִהַיֵּלְדִים שְׁלוֹ וְלֹא מִהַבְּנוֹת שְׁלוֹ, לְהַגִּיד לָהֶם "תִּדְעוּ לָכֶם שְׁלֵא מִתְחַתְּנִים בְּשִׁבִיל הַיֵּצֵר הָרָע, צְרִיכִים לְלַכֵּת עַד הַקְּרִסֵּל". כִּי הַגּוֹף זֶה גּוֹף שֶׁל נַחֲשׁ, זֶה לֹא הַגּוֹף שֶׁה' בְּרָא אוֹתָנוּ, אָדָם חוֹשֵׁב שְׁזֶה הַגּוֹף שֶׁה' בְּרָא "כִּכְהָ ה' בְּרָא אוֹתִי, מָה אַתֶּם רוֹצִים מִמֶּנִּי" זֶה לֹא נִכּוֹן! ה' לֹא בְּרָא אוֹתָךְ כִּכְהָ, ה' בְּרָא

❁ מוֹרָאֵי מוֹקוּמוֹת וְהַעֲרוֹת ❁

עֲרִכִים, זֶה עִם עֲרִכִים, עִם הַשְּׁקִיפָת עוֹלָם, זֶה עִם פְּרָנְצִיפִים, זֶה לֹא סִתָּם קַבּוּי, זֶה לֹא סִתָּם קַבּוּי כְּמוֹ אֵצֶל הַדְּתִיִּים 'הַפֵּל הַפְּקָרוֹת', עוֹבְרִים בְּשַׁעַר שְׁכָם - מַפְלִיכִים סְטִירוֹת לְעֲרִכִים, אִין דְּבַר כְּזֶה. עֲלִישׁוֹ עֲצָרוֹ אַחַד, אוֹלֵי הוּא נִתֵּן סְטִירָה לְאִיזָה עֲרִכִי, אִנִּי לֹא יוֹדֵעַ, אוֹ סְטִירָה לְאִיזָה שׁוֹטֵר. כִּי גַם אִין שׁוֹטְרִים כְּכָר, גְּמַרְנֵנוּ, נִגְמָר הַשׁוֹטְרִים, יֵשׁ רַק שׁוֹטְרִים שֶׁל הַקְּמָאס.

אֲחִים נְחֻמְדִים, אָבֵל לֹאן תְּעִיפוֹ אֶת זֶה מִגְּבַעַת אוֹלְגָה? לְטוֹל כְּרִם תְּעִיפוֹ אֶת זֶה? אוֹ לְקַמְרִיסִין? אִיפֹה תִכְנַנְתֶּם לְהַעֲיֹף אֶת הַכְּלוֹנִים, הִיָּה כְּתוּב "אֲחִים יְקָרִים, אֲחִים נְחֻמְדִים, אֲחִים נְבוֹנִים; אֲנַחְנוּ נִגְדַּד הַדְּתִיִּים בְּעֵד קְמָאס", כְּמָה שְׁאֵתָה יוֹתֵר נִגְדַּד דְּתִיִּים אֵתָה יוֹתֵר בְּעֵד קְמָאס.

כִּי זֶה נִקְרָא "קַבּוּי עִם עֲרִכִים", מָה זֶה קַבּוּי עִם עֲרִכִים? פֹּה בְּשׁוּבוֹ בְּנִים אִין עֲרִכִים, כִּי אַתֶּם נִגְדַּד עֲרִכִים אִז אִין עֲרִכִים, אָבֵל שְׁמָה זֶה קַבּוּי עִם

אוֹתָךְ לְהִיּוֹת קְדוֹשׁ וְנִהְיֶה, וְאַתָּה

הַחֲלֹטָה עַל דַּעַת עֲצֻמָּךְ [ללכת אחר
הייצר הרע].

אִז אָדָם צָרִיךְ לְצַעֵק כְּמוֹ שׁוֹפֵר,
יָרִים כְּשׁוֹפֵר קוֹלוֹ, וְלֹא יָבוֹשׁ

מִלְדַבֵּר בְּדַבְרִים הָאֵלֶּה בְּגִלּוּי עֵם

הַיְלָדִים וְעִם הַיְלָדוֹת,

וְאִז יִוָּלְדוּ יְלָדִים

קְדוּשִׁים שִׁירְצוּ

לְהִתְפַּלֵּל וְלִלְמַד, וְאֵל

יָבוֹשׁ וְאֵל יִכְלֵם

מִלְדַבֵּר בְּדַבְרִים שֶׁבֵּין

אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ לְכַבּוֹד

אֵל, לְחֹשֵׁב רַק עַל

הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, עַל

הַקְּדוּשָׁה — שִׁיבֹאוּ

נְשָׁמוֹת קְדוּשׁוֹת, כִּי

יֵשׁ בְּלִי סוּף נְשָׁמוֹת

שֶׁצָּרִיכוֹת עוֹד

לְבֹא.

הבחור נתן דרוק ז"ל במעריב
האחרון עם מורינו הרב

שְׂאֵתָה פְּתָאֵם רוֹאֶה שֵׁישׁ לְךָ יֵצֵר

הָרַע, בְּגִיל 13

מִקְבָּלִים יֵצֵר הָרַע,

וְלִכְן צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת

קְרִיעָה, בְּכַר מְצוּהָ

צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת

קְרִיעָה, כִּי כָּל הַיְלָדִים

אֲחֵרֵי הַכָּר מְצוּהָ הֵם

מִוְרִידִים אֶת הַפְּאוֹת

כָּבֵר, הֵם כָּבֵר

הוֹלְכִים, הֵם נוֹסְעִים

לַעֲזָה, נוֹסְעִים

לְאַמְרִיקָה, לְלוֹנְדוֹן,

בְּלֵם כָּבֵר בְּאַמְרִיקָה,

כָּל הַנְּעַר בְּאַמְרִיקָה,

שֵׁם רַק עוֹשִׂים

עֲבֵרוֹת, מֵה עוֹשִׂים בְּאַמְרִיקָה?

מֵה, הֵם לוֹמְדִים וּמְתַפְּלִים? שֵׁם

יוֹשְׁנִים עַד 13:00 וְעוֹשִׂים עֲבֵרוֹת

מִ-13:00 עַד לְמַחְרָת בְּ-7:00

בְּבֶקֶר, וְאִז יוֹשְׁנִים מִ-7:00 בְּבֶקֶר

עַד 13:00 וְעוֹד פְּעַם עוֹשִׂים

עֲבֵרוֹת, וְעוֹד פְּעַם מִ-7:00 עַד

13:00 וְחוֹזֵר חֲלִילָה. אִז בְּלֵם

נוֹסְעִים לְאַמְרִיקָה, פֹּה בְּאַרְץ

אֶפְשָׁר לְתַפֵּס אוֹתָם עַל חֵם, אִז

וְיִצְחוֹ, וְיִצְרָח, צָרִיכִים לְצַרַח כְּמוֹ

כְּרוֹכֵיָא, כְּרוֹכֵיָא זֶה

הַצִּפּוֹר שְׂצוֹעֵק כָּל הַיּוֹם, זֶה שֵׁם

שֶׁל צִפּוֹר שֶׁרַק צוֹעֵקָת, לִכְן

אוֹמְרִים "וְיִצְחוֹ כְּכְרוֹכֵיָא" —

שִׁיצְחוֹ כְּמוֹ הַצִּפּוֹר: חוֹסוּ, חוֹסוּ,

חוֹסוּ עַל הַנִּפְשׁוֹת שְׁלָכֶם, וְעַל

הַנִּפְשׁוֹת שִׁיבֹאוּ מִכֶּם, חוֹסוּ עַל

קוֹנֵכֶם וְעַלְיֶכֶם וְעַל יוֹצְאֵי

חֲלָצֵיכֶם, וְהִזְהִרוּ מְאֹד, חֲזָקוּ

וְאַמְצוּ לְהִתְקַדֵּשׁ בְּכָל הַקְּדוּשׁוֹת.

שְׁעוֹר שְׁנַמְסָר לַיַּל שְׁלִישֵׁי אוֹר לֹא רֹאשׁ חֲדָשׁ כִּסְלוֹ תוֹלְדוֹת לְכוֹלֵל שׁוֹבֵי בָנִים בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ בְּעִיר הַעֲתִיקָה

שְׁעוֹר שְׁנַמְסָר לַיַּל שְׁלִישֵׁי אוֹר לֹא רֹאשׁ חֲדָשׁ כִּסְלוֹ תוֹלְדוֹת לְכוֹלֵל שׁוֹבֵי בָנִים בְּבֵית מִדְרָשְׁנוּ בְּעִיר הַעֲתִיקָה

וְעָשׂוּ חֲרָם שְׁמֵי שְׁיִגְלָה [אֵת מְכִירַת
יוֹסֵף] הוּא בְּחָרָם. אִזּוֹ אוֹמֵר בְּעַל
הַטּוֹרִים אִזּוֹ [סֵרַח] הִבַּת שֶׁל אֲשֶׁר
הִיְתָה בְּחָרָם. הִיְתָה לוֹ בַת, הִיא
הִיְתָה בַת עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם. וְהִיא
מְסַכְנָה הִיא לֹא הִיְתָה אֲשָׁמָה,
[שֶׁאִשֶׁר לֹא עָבַר עַל הַחֲרָם וְגִילָה לָהּ שִׁוּסָף חַי, אֵלָּא
הִיא יָדְעָה זֹאת מֵרוּחַ הַקּוֹדֵשׁ שֶׁהִיְתָה בָּהּ].

אִזּוֹ אִם אָדָם אוֹמֵר: 'מֵת פְּלוֹנִי'⁷
צָרִיכִים לְהֶאֱמִין לוֹ, כִּי אַחֲרַת
יָבוֹא הַהֲרוֹג בְּרִגְלָיו "וְאֵי דִיקָא
מִנְסַבָּא".

אִזּוֹ אֲפִלּוֹ שְׁחָטוּ שְׁנֵי סִמְנִים עֲדִין
הוּא חַי. אַחַד עוֹמֵד מִרְחוֹק,
אִזּוֹ כְּתוּב בִּיבְכֻמוֹת, הוּא עוֹמֵד עַל
רֹאשׁ הַהֵר⁸. בְּגִטִּין ס"ו כְּתוּב
[מִקְרָה] הַפּוּךְ⁹ הוּא נִמְצָא בְּתוֹךְ
בוֹר, הוּא נִפְל לְתוֹךְ בּוֹר, אִזּוֹ

אִזּוֹ קָרָה אֶסוֹן מְאוֹד גְּדוֹל, שְׁחָטוּ
אוֹתוֹ... אֲפִלּוֹ שְׁחָטוּ שְׁנֵי
סִמְנִים אִזּוֹ אָדָם יָכוֹל לְחַיּוֹת.
[מִקְרָא מִהַרְמָב"ם גְּרוּשִׁין י"ג כ"ז:] "יִשְׂרָאֵל
שְׁאָמַר, מֵת אִישׁ יְהוּדִי עִמָּנוּ
בְּמָקוֹם פְּלוֹנִי, כֶּף וְכֶף צוּרְתוֹ, וְכֶף
הָיוּ סִמְנָיו, אִין אוֹמְרִין בְּאִמְדִין
הַדְּעַת הוּא פְּלוֹנִי, עַד שְׁעֵיד הָעֵד
שֶׁהוּא פְּלוֹנִי וְיִכִּיר שְׁמוֹ וְשֵׁם
עִירוֹ. אַבְּל אִם אָמַר, אַחַד יִצָּא
עִמָּנוּ מֵעִיר פְּלוֹנִית וּמֵת, מִחֲפָשִׁין
בְּאוֹתָהּ הָעִיר, אִם לֹא יִצָּא מִשֵּׁם
אֲלֵא הוּא, תְּנַשֵּׂא אֲשֵׁתוֹ". [כ"ח:]
"מְצָאוּ כְּתוּב בְּשֶׁטֶר, מֵת אִישׁ
פְּלוֹנִי בֶן פְּלוֹנִי, אוֹ נִהְרַג אִישׁ
פְּלוֹנִי...".

כִּי הָאֲחִים [בְּנֵי יַעֲקֹב כְּשֶׁמָּכְרוּ אֶת יוֹסֵף]
אֲסָפוּ עֲשָׂרָה, הֵם הָיוּ תִשְׁעַ
לְקַחוֹ אֵת הַשְּׂכִינָה הַקְּדוּשָׁה,

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

מִשְׁנַה מְעֵדִין לְאוֹר הַנֵּר וְלְאוֹר הַלְּבָנָה וּמְשִׁיאִין עַל פִּי
בַת קוֹל מְעַשָּׂה בְּאִחַד שְׁעֵמֵד עַל רֹאשׁ הַהַר וְאִמַּר אִישׁ
פְּלוֹנִי בֶן פְּלוֹנִי מִמְּקוֹם פְּלוֹנִי מֵת הִלְכוּ וְלֹא מִצָּאוּ שֵׁם
אָדָם וְהִשְׁיֵאוּ אֶת אֲשֵׁתוֹ:

⁹ גִּטִּין סו, ע"א

מִשְׁנַה מִי שְׁהִיא מוֹשֶׁלֶךְ לְבוֹר וְאִמַּר כֹּל הַשּׁוֹמֵעַ אֶת
קוֹלוֹ יִכְתוּב גַּט לְאֲשֵׁתוֹ הִרִי אֵלוֹ יִכְתוּבוּ וִיתְנוּ:

⁷ אוֹלֵי צָרִיךְ לְהוֹסִיף כֵּאֵן: לֹא, וְהַכּוֹנֵה שֶׁלֹּא
מֵאֲמִינִים לְאָדָם שֶׁאִמַּר פְּלוֹנִי מֵת, עַד שֶׁנִּחְקָרוּ זֹאת
הֵיטֵב, שֶׁאִם לֹא נִבְדָּק יְכוּלָה הִיא לְהִינְשֵׂא וּמִחַר בֵּא
הַהֲרוֹג בְּרִגְלָיו, וְרַק אֵי דִיקָא, כְּלוּמַר רַק אִם הִיא
חֹקֶרֶת וְדוֹרֶשֶׁת הֵיטֵב עַד שֶׁמוּכַח שֶׁבַעֲלָה מֵת -
מִנְסַבָּא - רִשְׁאִיתָ הִיא לְהַתְחַתֵּן].

⁸ יְבֻמוֹת קַכ, ע"א

שעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בניי בבית מדרשו בעיר העתיקה

מתירים את האישה להינשא כי אומרים] נִשְׁכּוּ
נָחַשׁ.

פְּתוּב [רמב"ם שם כ"ג]: ראו אחד
עומד מרחוק ואומר
שהוא פלוני בן פלוני או פלוני
ממקום פלוני והרי נשכו נחש
והרי הוא מת והלכו ומצאוהו
שנשתנה ולא הכירוהו הרי אלו
משיאין את אשתו:

[שם כ"ו] וכן האשה שהעיד לה עד
אחד שטבע בעלה במים
שאינ להם סוף ולא עלה ואבד
זכרו ונשתקע שמו הרי זו לא
תנשא על עדות זו כמו שבארנו
ואם נשאת לא תצא ואפילו היה
הגוי הוא שהסיח לפי תומו ואמר
טבע פלוני בים ונשאת על פיו
הרי זו לא תצא וחכם שהורה
להשיא אותה לכתחלה מנדין
אותו:”.

[שם, י"ט] “רְאִיתִיו שְׁמַת
בְּמִלְחָמָה”
עֲכָשׁוּ
מִלְחָמָה, אִם אֶחָד בָּא וְאוֹמֵר
רְאִיתִי אוֹתוֹ מֵת, וְהוּא נִשְׂרָף הוּא
הָיָה בְּטָנֵק. עֲכָשׁוּ יֵשׁ אֶר פִּי גִי
[RPG] וְיֵשׁ נִ”ט – נִ”ט זֶה נִגְדַּ

טְנָקִים, לְמַחְבְּלִים יֵשׁ לָהֶם טִילִים
חֲדָשִׁים שְׁמִפְצָחִים אֶת הַטָּנֵק כְּמוֹ
גֵיר, כָּל הַטְּנָקִים זֶה כְּאֵלוֹ עֲשׂוּיִים
מִגֵּיר. מִקְרָטוֹן הָיוּ עוֹשִׂים טְנָק
מִקְרָטוֹן זֶה הָיָה מִחֲזִיק יוֹתֵר
מֵעֵמֶד. [אז בְּמִקְרָה שְׁעָד] אוֹמֵר רְאִיתִי
שְׁפָגַע טִיל בְּטָנֵק, הָיוּ שָׁם אַרְבַּע
אִישׁ, לֹא נִשְׂאָר זָכֵר. “אוֹ שְׁטַבַּע
בְּיָם” אִז צְרִיכִים כָּבֵר טִיל, כִּי
יָכוֹל לִהְיוֹת שְׁהֵטִיל פָּנַע בְּטָנֵק,
וְהוּא הִצְלִיחַ לְבָרַח.

כִּי הָיוּ אַרְבַּע טְנָקִים, זֶה הָיָה
בַּיּוֹם שְׁנִכְנְסוּ לְעֵזָה, אַרְבַּע
טְנָקִים וְהִגִּיעַ הַמִּפְקֵד, וְהוּא רוֹאָה
בְּמַסְכִּים שְׁכָלָם בּוֹעֲרִים בְּאֵשׁ. כִּי
הַטָּנֵק הִרְאִישׁוֹן נִתְקַע נִפְלָה לוֹ
הַשְּׂרָשֶׁרֶת. תְּמִיד צְרִיכִים לְבַדֵּק
אֶת הַשְּׂרָשֶׁרֶת אִם הִיא בְּסֵדֵר, אִז
הַטָּנֵק נִתְקַע נִפְלָה לוֹ הַשְּׂרָשֶׁרֶת,
וְכָל הַשְּׁלֵשׁ שְׁאֲחָרָיו נִתְקָעוּ. אִז
הַמַּחְבְּלִים נִצְלוּ אֶת זֶה, הֵם אָמְרוּ
עֲכָשׁוּ אֶפְשָׁר לְחַסֵּל. קוֹרְאִים לְזֶה
טְנָק נָמֵר זֶה יֵשֶׁר שְׂתִים עֲשָׂרָה
אִישׁ הוֹלְכִים, אַרְבַּע טְנָקִים
אַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנֶה אִישׁ. אִז
הַרְמַב”ם מְבִיא כָּאן¹⁰ הוּא נִפְל

מוראי מקומות והערות

מעידין עליו אפשר שלא יאכלוהו נפל לחפירת
נחשים ועקרבים או לתוך כבשן האש או לתוך יורה

¹⁰ רמב"ם הלכות גירושין פרק יג
(ז) ראוהו שנפל לגוב אריות ונמרים וכיוצא בהן אין

לְתוֹךְ נְמָרִים, הוּא הִיָּה בְּתוֹךְ נְמָר
וְהָאֵר פִּי גַי פָּגַע בְּנִמְר. אַז אֵין
מְעִידִים עָלָיו [שְׁמַת אִם נִפְל לְגוּב]
"אַרְיֹת נְמָרִים" פִּי אַרְיֹת
מִרְחָמִים.

אֶפְלוּ בַר כּוֹכְבָא תְּפָסוּ אוֹתוֹ
בְּשָׁבִי, וְנִתְּנוּ אוֹתוֹ מֵאֶכֶל
לְאַרְיֹת, שָׁמוּ אוֹתוֹ בְּגִב הַאֲרִיֹת.
אַז הָאֲרִיָּה לָקַק לוֹ אֶת הַרְגָלִים,
אַז הוּא רָאָה שֶׁזֶּה הָאֲרִיָּה שֶׁהוּא
הִצִּיל אוֹתוֹ פַּעַם. כִּשֶׁהוּא הִיָּה גֹר
אַז הוּא (- בַר כּוֹכְבָא) הִצִּיל אוֹתוֹ, הוּא
שִׁחַרַר אוֹתוֹ הוּא הִיָּה פָּצוּעַ הוּא
הִיָּה... אַז הוּא רָפָא אוֹתוֹ, חָבַשׁ
אוֹתוֹ שִׁחַרַר אוֹתוֹ אַז בְּדִיוֹק
הָאֲרִיָּה הִזָּה הִיָּה צְרִיךְ לְטָרוֹף
אוֹתוֹ, אַז הוּא לָקַק לוֹ אֶת
הַרְגָלִים, וְהוּא הִתְיָשַׁב עָלָיו.

כְּמוֹ דְנִיָּאל [שֶׁהִפִּילוּ לְגוּב עִם] אֶלֶף
אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁשִׁים וְאַרְבַּע
אַרְיֹת. כְּתוּב בְּמִדְרָשׁ שׁוּחַר טוֹב
[שֶׁהָיוּ בְּגוּב] אֶלֶף אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁשִׁים
וְאַרְבַּע! אֵיךְ מְגִיעִים לְכֹאֲלָה
מִסְפָּרִים בְּכָלֵל! אֲבָל מָה אֶפְשָׁר
לַעֲשׂוֹת כִּי זֶה הִיָּה [11] מֵאָה

עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם. כִּי זֶה הִיָּה כָּל
חֲבָרֵי הַפְּרִלְמָנֵט, וְכָל חֲבָרֵי
הַפְּרִלְמָנֵט הֵם הָיוּ בְּעַד הָעֲרָבִים,
בְּעַד הַחֲמָאס, הֵם אָמְרוּ
שֶׁהַחֲמָאס, צוֹדֵק שְׂטוּב שֶׁהָרְגוּ
יְהוּדִים.

הָאֲמֵרִיקָאִים אוֹמְרִים שְׁלָכֵל
הַפְּחוֹת שִׁיְהִיָּה
שׁוֹיֹן, אָמְרוּ שְׁלָכֵל הַפְּחוֹת יְהִיָּה
צָדֵק. (כִּי הָאֲמֵרִיקָאִים בָּאִים מִכּוֹכֵב צָדֵק, אַז הֵם
רוֹצִים צָדֵק...) אַז הֵם אָמְרוּ כְּמָה
פְּלִסְטִינִים כְּבָר הַרְגָתָם? שְׁלוֹשׁ
אַלְף. אַז שִׁיְהָרְגוּ שְׁלוֹשׁ אַלְף
יְהוּדִים כְּנֶגֶד. פְּשׁוּט רוֹצִים שׁוֹיֹן
הֵם מִהִמְפִּלְגָה שֶׁל לִיבְרָמָן,
שֶׁהוּא רַק רוֹצֵה מְדַבֵּר עַל שׁוֹיֹן
יוֹם וְלַיְלָה. אַז הֵם אוֹמְרִים מָה
אַתָּם הוֹרְגִים כָּל כֶּף הַרְבֵּה
עֲרָבִים? עֲבַרְתֶּם אֵת... הָרְגוּ לָכֶם
אַלְף חֲמֵשׁ מֵאוֹת, תַּהֲרֹגוּ אַלְף
חֲמֵשׁ מֵאוֹת. מָה אַתָּם הוֹרְגִים
עוֹד אַלְף חֲמֵשׁ מֵאוֹת? כְּבָר
שְׁלוֹשׁ אַלְף פְּלִסְטִינִים הַרוֹגִים
נִרְצָחִים. זֶה אֵי אֶפְשָׁר כְּכָה,
הָאֲמֵרִיקָאִים הֵם לֹא יִסְפְּימוּ עִם

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

מְעִידִין עָלָיו:

¹¹ [כֵּן נִאֲמָרוּ מִיָּלִים אֱלוֹ שְׁלֹא זִכִּיתִי לְהַבִּין
הַקְּשֶׁר: אֶלֶף שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת, עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם]

רוֹתַחַת מְלֵאָה יֵין אוֹ שְׁמֹן אוֹ שֶׁשְׁחַטּוּ שְׁנֵי סִימְנִין אוֹ
רֹב שְׁנֵי הַסִּימְנִין אֶפְלוּ עִמְדוּ וּבְרַח מְעִידִין עָלָיו שְׁמַת
שׁוּדָאִי סוֹפֵן לְמוֹת וְכֵן כָּל כִּיּוּצָא בּוּזָה מְדַבְּרִים שְׁאִי
אֶפְשָׁר שִׁיחִיה אֱלָא יְמוּת מִיד בּוּמָן קְרוּב הָרִי אֱלוֹ

מהמולד כָּבֵר אֶפְשָׁר לְרֹאוֹת אֶת
הַלְּבָנָה, כִּי כָּל שְׁעָתִים זֶה מַעֲלָה,
אִז שֵׁשׁ שָׁעוֹת, זֶה שְׁלוֹשׁ מַעֲלוֹת,
אִז זֶה מִסְפִּיק לְרֹאוֹת אֶת הַלְּבָנָה.

”סוֹפוֹ לְמוֹת” אִז אֶפְלוּ חֲתָכוּ לוֹ
שְׁתֵּי סִמְנִים, לֹא קָרָה
שׁוֹם דְּבָר, [ואין] מְשִׂאִים אֶת
אִשְׁתּוֹ. אָדָם יָכוֹל לְחַיּוֹת, אָדָם
יָכוֹל לְחַיּוֹת, אֶפְלוּ אַחֲרֵי [שְׁחַתְכוּ לוֹ]
שְׁתֵּי סִמְנִים. אִז הֶרְמַב”ם פּוֹסֵק
שְׁאֶפְלוּ חֲתָכוּ שְׁתֵּי סִמְנִים, חֲתָכוּ
אֶבֶר שְׁלֵם, אִז לֹא קָרָה שׁוֹם דְּבָר,
אִז אֶפְשָׁר לְחַיּוֹת¹². שְׁחַטוּ שְׁתֵּי
סִמְנִים, הֶרְמַב”ם אוֹמֵר אֲתָה
יָכוֹל לְשַׁחֵט שְׁתֵּי סִמְנִים, וְלֹא

זֶה. הֵם לֹא יְכוּלִים לְהַכִּיל אֶת זֶה,
הֵם רוֹצִים שְׁוִיוֹן. הֶרְגוּ לָכֵם
שְׁלוֹשׁ אֶלֶף הָאֲמֵרִיקָאִים [אומרים]:
תִּתְּנוּ עֲכָשׁוּ לְהַרְגַּ שְׁלוֹשׁ אֶלֶף
יְהוּדִים, שְׂיִהְיֶה מְאֻזָּן, יִהְיֶה
מְשׁוֹאָה. שְׂיִהְיֶה צָדֵק בְּעוֹלָם, כִּי
כֻלָּם בָּאִים מִכּוֹכֵב צָדֵק, לְכֵן הֵם
רוֹצִים צָדֵק.

אֲנַחְנוּ בָּאִים מֵהַלְּבָנָה יִשְׂרָאֵל
מְשׁוּלִים לְלִבְנָה ”יִפָּה
כְּלִבְנָה בְּרָה כַחֲמָה” (שִׁיר הַשִּׁירִים ו'י)
הַיּוֹם יִגִּידוּ יַעֲלֶה וְיָבוֹא. הַיּוֹם אֵי
אֶפְשָׁר לְרֹאוֹת אֶת הַלְּבָנָה, לֹא,
הַמּוֹלָד הִיָּה בְּבִקְרָא אִז אֶפְשָׁר
לְרֹאוֹת. אַחֲרֵי שֵׁשׁ שָׁעוֹת

מראי מקומות והערות

¹² מקומות ברמב”ם מובא הדין שאפילו שחט שני סימנים אינו נחשב הרוג

[מורינו הרב הזכיר בשיעורים קודמים שבחמש

קרה כלום. אתה יכול לעשות קדושין, היתה אחת בת ארבעים, הרב אלישיב היה בגיל מאה ושנים. ששים שנה הפרש, אז מה יש? יצחק היה הפרש של שלושים ושבע שנה, זה לא מעכב. אני לא יודע למה יש בעיות עם שדוכים פאן, אפשר לקחת בחורים בגיל ארבעים כמו יצחק.

ויעקב היה בגיל שבעים ושבע כשהוא התחתן, אז מה צריכים בחור בגיל שבע עשרה?! שבעים ושבע זה גם טוב! כמו יעקב אבינו שבעים ושבע הוא התחתן שמונים... ואחרי שבע שנים, כלומר ממתי שהוא הפיר את רחל זה היה [בגיל] שבעים ושבע, ואחרי שבע שנים בגיל שמונים וארבע הוא רק

התחתן. אז לא צריך לחכות, עד שבעים ושבע אפשר לחפות עד שמונים וארבע. ואז בגיל שמונים וחמש נולד ראובן, שמונים וחמש!. שמונים ושש נולד שמעון, שמונים ושבע כבר נולד לוי. בגיל תשעים ותשע אז היה האסון בשכם, [שחטפו את דינה, ושמעון ולוי שהיו בני 13 נכנסו והרגו את כל בני העיר שכם], זה היה בכל התקשרת [איך שבני יעקב הרגו את כל בני העיר שכם] זה היה בכל... שמעו את זה בכל העולם^[13].

אז מה יש אם שוחטים שני סימנים, לא קרה שום דבר. שחטו בן אדם אז אנשים באים מקצה העולם [לראות איך הוא ממשך לחיות אחר שהוא שחוט], יש לי פאן ספר, ששחטו תרנגולת והיא חייה שנה וחצי. זה הספר 'על דברי ירמיהו'

מראי מקומות והערות

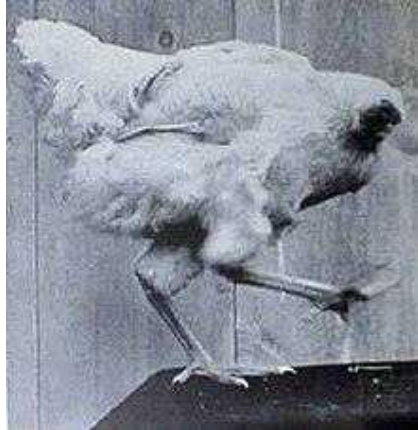
עקשו היה פאן אומול לבקש סליחה [על שחלק על הרב], אז מדרגים עלי אני רק משמין, כי אני מקבל את כל הדיבות, עקשו אני יחזיר לך אותם. הנה פה אחד רב גדול בקוש סליחה, אז אמרתי לו אני רק מרויח. מספנים הנכדים הנינים שהם ילכו שלא מקבלים אותם ב'חדרים' אחר כך. זהו עם הבת של הבת שלי היה בעיות, לא רצו לקבל אותה. אז אחד אמר אני יגניב אותה, או מספנים הנכדים, אבל אני רק משמין, אני רק כל בניו כבר לא יכול לעבר בדת, לא יכול לעבר בדת.

¹³ פי בתקשורת לא מודיעים שהרגו לנו אלה חמש מאות איש. אנשים בכלל לא יודעים יש אחת שחיה במלאנה (- בספרד), היא לבד במלאנה יהודיה אחת. הרבה אומר שצריך להכניס לפחות יהודי אחד למוסקבה להפוך שם את המוח של הפריצים. היא הנה במלאנה. הילד מגיע [ומודיע] שבש 16 [לחודש] יהיה שבייתה הודעה עם הפלסטינאים שאורקים עליהם פצצות, על נשים ולדים. כל יכול לשלח הודעות לכל העולם. אז היא הביאה תמונה איך שפופצים את ברזילי [עם טיל מעזה שירו החאמס, שאת זה לא פרסמו בעולם].

לירושלים, בתשכ"ז הגעתי. אף פעם בחיים לא באתי לירושלים הייתי ילד בגיל שבע באתי, עם הבית ספר בגיל שלוש עשרה, הלכנו בכל ירושלים. תמיד חלמתי לגור כאן, אמרתי אני, היינו שרים "לירושלים לירושלים", כל [משך הנסיעה על] הרפכת, כל הדרך. נסענו פעם ברפכות, לא כמו היום.

אז מה שקרה [...] ארבע בבקר צום גדליה, שצריכים לצום. [נסענו מהארץ להונגריה] נרדמתי שבע שעות. אני מתעורר, רואה כתוב בודפסט, זה היה צום גדליה. גדליה לא נהרג בבודפסט, הוא נהרג בירושלים. כתוב בודפסט, אמרתי מה אתם? הוא אומר לא, החליפו את השלט במקום ירושלים. שמו בודפסט, אז הוא הביא שם איזה אוטו, אחרי שעתים וחצי כבר אחד וחצי, היה אחד עשרה שהגענו [להונגריה], אחד ועשרים בדיוק אני אנהנו מגיעים אני רואה קרעסטיר. [...] אני נכנס לבית הקברות זה חמש דקות מהחדר אכל, עולים עולים על הר גבוה גבוה גבוה, הר ענק, שם נכנסנו ראינו כתוב ר'

קוראים לזה, אז שחטו תרנגולת והיא חיה עוד שנה וחצי, האכילו אותה דרך הושט בלי ראש, והיא חיה שנה וחצי אחרי ששחטו אותה.

התרנגולת בלי הראש שהמשיכה לחיות במשך 18 חודשים

ואחר ראה יונה, הזפרתי את זה לפני השעור. ראה יונה איך ששוחטים אותה והיא עפה. כי הדם הדביק לה את הושט את הקנה, הדם בעצמו הוא דבק, אז ישר היא עפה.

אני ראיתי תרנגולות חיות חמש דקות, עשר דקות [אחר השחיטה], הייתי הולך לשוחט. אני עד גיל שמונה עשרה, הלכתי לשוחט עד שנהיה סופרים והפל. רק שנהייתי ברסלב, התחילו הסופרים רק כשהגעתי

יְשַׁעֲלֶיהָ בֶּן רַב מֹשֶׁה.

הוֹרִיד אוֹתוֹ.

ר' ישעיליה פי בחיים לא ראו אותו לומר, הוא רק היה מחלק אכל לאנשים. מי שהיה בא, היה מכריח אותו לאכל. פעם בא אחד חולה מעים, הוא לא יכל לרדת מהמרכבה. היה מרכבה עם סוסים, כן, עוד לא היה מרצדס. מדברים עוד שלושים שנה לפני מלחמת העולם [השניה] - תר"ע. אז הוא ר' ישעיליה] אמר שהולכת להיות מלחמת עולם. אז נגיד תר"נ זה הספור, בא אחד חולה מעים לא יכול לרדת מהמרכבה. אז ר' ישעיליה נגש הוא אמר אתה חיב לרדת מהמרכבה, והביא לו טשולנט משבת. זה היה כבר יום ראשון כנראה, אבל טשולנט כזה שישר מתים, מי שאוכל כזה טשולנט, יכול לברך בתחית המתים אחר כך... הוא אמר איך אני יכול, אני חולה מעים? ! הוא אמר אני אומר לך לאכל תאכל! ישר התרפא, אכל מהטשולנט התרפא. התחיל ללכת לבד, כי אחרת צריכים להוריד אותו, ר' ישעיליה בעצמו הוריד אותו מהמרכבה, מהמרכבה הוא

אז היינו שם שעה שלמה מאחד וחצי עד שתיים וחצי, אמרנו שמונה תקוני הכללי? עשר, עשר תקוני הכללי. הוא ספר, אני לא יודע לספר. פי לא הייתי בגן ילדים, שם למדו לספר, עד היום אני לא יודע איך לספר. עשר תקוני הכללי שעה שלמה - שעה וחצי זה תפס, מאחד וחצי עד שלוש.

בְּשָׁלוֹשׁ אמרנו רוצים לנסע ל'ישמח משה' זה עשרים דקות, הישמח משה עשרים דקות. ראינו שם [את ציון רבי] אלקסנדר [מקאמרנא], אבא של היכל הברכה לדוד. ובנו שם היכל ומקוה. מקוה חמה רותחת, וממש טבלנו שם שלוש פעמים במקוה - איך שהגענו ואחרי התקון הכללי, ולפני שיצאנו. קוראים לזה אהיעל - א' ה' י' ע' ל' - אהיעל. ובנו ממש היכל ענק, עם חדרים חדרים למוד. אצל הישמח משה זה זכינו להיות, אז יצאנו מהישמח משה זה כבר היה ארבע וחצי. פי שלוש ועשרים - שלוש וחצי כבר הגענו, אמרנו רק שלוש תקון

אֶלֶף יְהוּדִים. אָמְרוּ לָהֶם לְהַפְּנֵס
 לְתוֹךְ הַנְּחַל וַיְרוּ בָּהֶם, כָּל
 הַדְּנוּבָה הַתְּמַלֵּא בְּדָם. הִיְתָה דָם
 מִמֶּשׁ כָּל הַדְּנוּבָה.

וְשָׁם הֵייוּ עַד עֶשֶׂר וַחֲצִי, בְּעֶשֶׂר
 וַחֲצִי יִצְאָנוּ, הִגְעָנוּ בְּאֶחָד
 עֶשְׂרֵה לְשָׂדֵה הַתְּעוּפָה. זֶה הָיָה
 מִמֶּשׁ עֶשֶׂר דְּקוֹת מִהֶשְׂדֵה
 תְּעוּפָה, רַק [הַנְּסִיעָה] עִם הַרְמְזוּרִים
 וְעַם כָּכָה, אִז תַּפְּס חֲצִי שְׁעָה.
 נִכְנַסְנוּ לְשָׂדֵה הַתְּעוּפָה הַהִמְרָאָה
 הִיְתָה רַק בְּאֶחָד וְעֶשְׂרֵה, בְּאֶחָד
 וַחֲצִי הִיְתָה הַהִמְרָאָה, כִּי הִתְעַכְּבוּ
 שָׁם, וְאִז הִגִּיעוּ כָּל הַחֹלְקִים
 הִגִּיעוּ, הִגִּיעוּ מְאוּמָן בְּדִיוֹק, מִי
 שְׁנִסַּע דְּרָךְ בּוּדַפְּסֵט. עַל כָּל פְּנִים
 זֶה הָיָה.

הַכָּלְלִי אָמְרָנוּ. אִז בְּאַרְבַּע וַחֲצִי
 כָּבֵר יִצְאָנוּ בְּאַרְבַּע וַחֲצִי חֲמֵשׁ.

וְאִז יֵשׁ כְּבִישׁ שְׂזָה מְנַגֵּן, כְּבִישׁ
 שְׁהֵם שָׁמוּ (תַּחַת) [מַעַל]
 הָאֶסְפֵּלֵט, שָׁמוּ כָּל מִינֵי פְּסִים
 כְּאֵלֶּה, שֶׁל בְּרוּזֵל. פְּסִים שְׂזָה כָּל
 בְּרוּזֵל, זֶה טוֹן אַחֵר, אֵתָה נּוֹסַע
 עֶשְׂרִים דְּקוֹת וְזֶה מְנַגֵּן, אֵתָה
 שׁוֹמַע מִמֶּשׁ נְגוּנִים, נְגוּנִים מִמֶּשׁ.
 אִז לְכָל הַפְּחוֹת זֶה הֶחֱזִיהַ אֹתָנוּ.
 וְאִז עֲבָרְנוּ אֵת הַדְּנוּבָה עֲבָרְנוּ,
 וְאִז הוּא הִרְאָה לָנוּ מְקוֹם שְׁשִׁחְטוּ
 שָׁם אֵת כָּל הַיְהוּדִים, הִנְהַג הָיָה
 יְהוּדִי. הֵם [הַנְּאִצִּים] שִׁחְטוּ שָׁם אִיזָה
 שְׁמוֹנֶה מְאוֹת אֶלֶף יְהוּדִים, הוּא
 הִרְאָה לָנוּ אֵת הַמְּקוֹם – כָּאֵן זֶה
 הַמְּקוֹם שְׁשִׁחְטוּ שְׁמוֹנֶה מְאוֹת

אז ר' ישע'לה אם הוא ה'היה חי, לא ה'יתה שואה. כי בחיים לא ראו אותו מחזיק ספר, לא רמב"ם ולא גמרא ולא לקוטי הלכות. ופעם שאלו רב גדול מה אתה נוסע אליו? [ענה אותו רב גדול:] האדם הזה (- ר' ישע'לה), כל שאלה שתשאלו אותו הוא יודע, כל קשיא שיש בש"ס. הוא רק ה'היה מחזיק ספר כשאף אחד לא רואה, רק בלילה מאחר כשכלם הלכו לישן. [אבל במשך היום] הוא רק ה'היה מאכיל אנשים, יום ולילה ה'היה מאכיל אנשים. תמיד סירים מלאים, ופעם הגיעו מלא אנשים ולא ה'היה סירים [עם אוכל לכמות כזו גדולה], אז הוא אמר כמה שתוציאנו [מהסיר], תמיד ה'היה טשולנט דגים. כמה שיוציאו, רק ה'היה הכל ראו נסים גלויים.

אז זה ה'היה ר' ישע'לה בן ר' משה שאפשר לפעל שם הכל! מה שאדם רוצה ילדים! רפואות! [לרפאות] סרטנים! אין דבר שלא פועלים שם!! אז הוא מביא בספר, זה ספר הבטחה, כתב את הספר אבא של בן ששון (בזאנסון), זה שכותב את זה. זה יצחק שורץ אז שפלושו בחמש עשרה במאוס

[מריץ], יום ראשון אחרי פורים, פלושו להונגריה, כלם התעלפו. אז זקן אחד (- המגיד שיעור שלו) קרא לו, ואמר לו יש לי קבלה מהסבא, כי המגיד שעור - הראש ישיבה, זה ה'היה ישיבה כזאת של ילדים שם, בחורים שפכה הצליחו להתקבל בישיבה.

אומר לו הזקן הזה, אני הייתי עוד שמש אצל ר' ישע'לה. מדברים על תר"ע, שלושים שנה לפני השואה. אז הוא (- ר' ישע'לה) אמר שעוד שלושים שנה הולך להיות שואה. זה ה'היה בשלוש לפנות בקר, פתאום הוא (- ר' ישע'לה) נהיה כלו אדם, הוא אמר יש לי משהו להגיד לכם, שעוד שלושים שנה תהיה פה שואה, שלא ה'יתה כזאת שואה מזמן בריאת העולם. וכל מי שמשמש אותי באמונה, אז הוא כבר יהיה בן תשעים אז, משרת אותי בגיל ששים, אז הוא רק יראה את ההתחלה. אבל הנכדים שלכם יצליחו לעבר את השואה, ואני אחראי שכל הנכדים האלו ינצלו, אני ישמר עליהם.

שעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בניי בבית מדרשו בעיר העתיקה

כָּרְמִים בְּלִי סוּף.
וְהַיְהוּדִים הָיוּ עוֹבְדִים בְּכָרְמִים,
וְאוֹכְלִים אֶצֶל ר' יִשְׁעִילָה
קָרְעֶסְטִירְעָר.

וְלוֹקְחִים וּמְתַסִּיסִים אוֹתוֹ כִּמְה
פְּעָמִים, אֵת הַיֵּין הַזֶּה
נוֹתְנִים לוֹ לְתַסֵּס, וְלְתַסֵּס, וְלְתַסֵּס,
כִּמְה פְּעָמִים. וּמְבִיאִים יְבוֹל חֶדֶשׁ
זֶה לֹקֵחַ שְׁנָתִים שְׁלוֹשׁ לַעֲשׂוֹת
אוֹתוֹ וּמְבִיאִים עוֹד יְבוֹל וְעוֹד
יְבוֹל שְׁלוֹשָׁה יְבוֹלִים. מֵהַשָּׁנָה
הַקּוֹדֶמֶת וְעוֹד שָׁנָה כִּמְה פְּעָמִים,
וְזֶה מֵה שְׁאָמַר רַבִּי נַחֲמָן מִי
שְׁטַעַם יֵין הוֹנְגְרִי לֹא יוֹכְלוּ
לְהַטְעוֹת אוֹתוֹ לְעוֹלָם!! וְעוֹר
סִ'הָאֵט בְּאִזְכָּן פּוֹן דְּעָר
הוֹנְגְרִישְׁעָר וְיֵין מְקַעֵן הָעַם נִישְׁט
אָפּ נֶאֱרָן.¹⁴

או |מְקַרֵּיא מֵהַעֲרָה הַקּוֹדֶמֶת בְּהַ מְסַפֵּר עַל
הַתְּקוּפָה בְּהַ מְדִינַת אִירוּפָה נִכְנְעוּ לַחֲיָה
הַנְּאֻצִית וְנִסּוּ לְהַתְּפִיס עִמָּם: "לְדוֹגְמָא אִירוֹנִית
וְכוֹאֻבַת בִּיֹּתֵר": יְלָדֵי צְרַפַת הַתְּמִימִים שְׁמֹתְחַנְכִים
לְאֵהֶבֶת הַתְּרַבּוּת מוֹכָאִים עַל יְדֵין הַמְּרוֹת
שְׁלֵהֶם לְהַעֲרִיץ עַל קִירוֹת
הַמּוֹזָאוֹנִים יִצִירוֹתֵיהֶם שֶׁל צִירִים
מְפָרְסְמִים בְּזִמָּן שְׁחַלֵּק לֹא מִבְּטָל

או הָיָה אַחַד שְׁמוּאֵל, הוּא אָמַר
אֲנִי רוֹאֶה אוֹתְךָ [בַּחלוּם] שׁוֹתֵת
דָּם. הוּא עֲכָשׁוּ נוֹסֵעַ קוֹרָאִים לְזֶה
בוּדְרוֹג, בוּדְרוֹג זֶה הַנְּהָר, הַנְּהָר
שְׁרָאִינוּ [בְּהוֹנְגְרִיָה] קוֹרָאִים לוֹ
בוּדְרוֹג קָרְעֶסְטִירְעָר, זֶה הַשֵּׁם –
שֵׁם הַנְּהָר. אִזְ שְׁמוּאֵל הִזָּה אוֹמֵר
לוֹ חֲלַמְתִּי שְׁאֵתָה בְּלֶף דָּם, הוּא (-)
ר' יִצְחָק שׁוּרִץ) אוֹמֵר זֶה "חֲלוֹמוֹת
שְׁאָ יְדַבְּרוּ", וְזֶה הָיָה חֲלוֹם
אֲמַתִּי.

ואז הם (- ר' יצחק שוורץ וחברו) נסעו
מטוקאי, הרי הונגריש'ע ויין
זה יין טוקאי, פה [בהערות בעמוד 185]
הוא מסביר מה זה יין טוקאי,
איך עושים את ההונגריש'ע ויין.
אז הוא מסביר כל זה כותב
יצחק: יין טוקאי שזה היין הכי
טוב בעולם בעל מוניטין שעל זה
אמר הרב'ה מי שטעם
מההונגריש'ע ויין לא יוכלו
להטעות אותו לעולם. אז בעל
מוניטין אצל מביני עניין, זה
לוקח כמה שנים לעשות אותו.
לוקחים ענבים,
ראינו את הענבים, היינו שם,

מוראי מקומות והערות

¹⁴ וכך היין תוסס שוב, וחוזר חלילה, וכל תסיסה נוספת משביחה את היין.

¹⁴ [סוד יצור היין הונגרי הוא שאחר שמתסיסים את היין, מוסיפים אחר שנה ליין שתסס שוב יין חדש,

מהן נגזלו ממגרשי דראנסי- אושוויץ. לפני מספר שנים ראיתי בעתון צרפתי יקרתי מודעה קטנטנה שמזמינה את יוצאי חלציהם של המגרשים מדראנסי לבקש בחזרה מרשות המוזאונים את היצירות הללו. היה שם יצירות... אז הוא אומר [חוזר לתחלת הערה: "עם זה השתוקה הונגרה לשכנותיה האירופיות שבלעדי סיעו לא היתה היוזמה] השטנית [מתבצעת כל קד מהר]. אז מאות אלפים נהרגו בכודפסט, מאות אלפים קרבנות וכל ההונגרים שתפו פעלה עם הנאצים.

מהן נגזלו ממגרשי דראנסי- אושוויץ. לפני מספר שנים ראיתי בעתון צרפתי יקרתי מודעה קטנטנה שמזמינה את יוצאי חלציהם של המגרשים מדראנסי לבקש בחזרה מרשות המוזאונים את היצירות הללו. היה שם יצירות... אז הוא אומר [חוזר לתחלת הערה: "עם זה השתוקה הונגרה לשכנותיה האירופיות שבלעדי סיעו לא היתה היוזמה] השטנית [מתבצעת כל קד מהר]. אז מאות אלפים נהרגו בכודפסט, מאות אלפים קרבנות וכל ההונגרים שתפו פעלה עם הנאצים.

מהן נגזלו ממגרשי דראנסי- אושוויץ. לפני מספר שנים ראיתי בעתון צרפתי יקרתי מודעה קטנטנה שמזמינה את יוצאי חלציהם של המגרשים מדראנסי לבקש בחזרה מרשות המוזאונים את היצירות הללו. היה שם יצירות... אז הוא אומר [חוזר לתחלת הערה: "עם זה השתוקה הונגרה לשכנותיה האירופיות שבלעדי סיעו לא היתה היוזמה] השטנית [מתבצעת כל קד מהר]. אז מאות אלפים נהרגו בכודפסט, מאות אלפים קרבנות וכל ההונגרים שתפו פעלה עם הנאצים.

מהן נגזלו ממגרשי דראנסי- אושוויץ. לפני מספר שנים ראיתי בעתון צרפתי יקרתי מודעה קטנטנה שמזמינה את יוצאי חלציהם של המגרשים מדראנסי לבקש בחזרה מרשות המוזאונים את היצירות הללו. היה שם יצירות... אז הוא אומר [חוזר לתחלת הערה: "עם זה השתוקה הונגרה לשכנותיה האירופיות שבלעדי סיעו לא היתה היוזמה] השטנית [מתבצעת כל קד מהר]. אז מאות אלפים נהרגו בכודפסט, מאות אלפים קרבנות וכל ההונגרים שתפו פעלה עם הנאצים.

לְהִיּוֹת, וּבְקָשִׁי יֵשׁ שָׁם מִיָּם שׁוֹאֲבִים מִהַבְּאֵרוֹת. וּפְתָאוֹם הַיָּא רוֹאֵה אֶת ר' יִשְׁעִילָה קָרַעסְטִירֵעִר [בַּחֲלוּמָה], הַיָּא רוֹאֵה אוֹתוֹ. וְהַיָּא יוֹשֶׁבֶת עַל לְמַרְאֲשׁוֹתָיו - עַל עֵרֶשׁ דְּוֵי שֶׁל נִכְדָּה. וְהַיָּא חוֹלְמַת יֵשׁ מִיִּשְׁהוּ וּמְדַבֵּר אֵלָיךְ; תְּקַשִּׁיבִי לִי, אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ אֶת הַפְּרוֹפֶסוֹר הַכִּי גְדוֹל בְּעוֹלָם, אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ.

הַיָּא לֹא מְבִינָה, הַיָּא מִתְעוֹרֶרֶת, הַנְּרוֹת כְּכָר דּוֹלְקִים הַתְּרַנְגוּלִים כְּכָר עוֹשׂוֹת קוֹקוֹרִיקוֹ. הַסִּיח (- סוס צַעִיר) צוֹרַח, צוֹעֵק בְּאֵרוֹה רוֹצֵה שִׁיתְּנוּ לוֹ אֶכֶל, הַכְּלָב נוֹבַח פְּעָמִים. וּמְסוֹבֶבֶת אֶת רֵאשָׁה לִימִינָה וְלִשְׂמָאלָה מִי זֶה הָאִישׁ. מִי זֶה הָיָה מִיִּשְׁהוּ צוֹעֵק לָהּ אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ אֶת הַפְּרוֹפֶסוֹר הַכִּי גְדוֹל, הַיָּא מְחַפֶּשֶׁת מִי זֶה הָיָה.

הַיָּא רוֹאֵה [”הַתְּנוּעָה הַיְחִידָה שֶׁנִּרְאָתָה לְעִזּוֹ הַיְתֵה הַכְּהוֹב הַלְהֶבֶה שֶׁל מְנוֹרַת שְׁמֹן קִטְנָה בְּרֵאשׁ תְּרוּנָה שֶׁל] אַחַת הַסְּפִינּוֹת בְּנֵהֶר”. [סְבֵתָא סְגָרָה אֶת הַחֲלוֹן בְּשִׁמְט וְלִחְשָׁה:] - ”זֶה הָיָה מְלֶאךְ [אַלוֹקִים], הַיָּא הַרִימָה אֶת יְרוּעוֹתֶיהָ אֶל עַל וְהַשְׁלִיכָה רֵאשָׁה לְאַחֹר צִינְיָה נְעוּצוֹת בְּתַקְרָה. - אַלוֹקִים] אֲנָא הַגִּשְׁם אֶת חֲלוּמֵי...”.

עֲנִיִּים. וְכָל הַמוֹזְאוֹנִים מְלֵאִים מִיִּצִּירוֹת שֶׁל צִירִים מְפָרְסָמִים, [”בְּזִמְנוֹ שֶׁחֶלֶק לֹא מְבַטֵּל מִהוּ נִגְזָלוּ מִמְּגִרְשֵׁי דְרֵאנְסִי - אוֹשְׁוִי”].

”כִּי קָבְרוּ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל ר' יִשְׁעִילָה...” אֶפְשֶׁר שָׁם לְפַעַל כָּל מָה שְׁרוּצִים, כָּל מָה שְׁרוּצִים!.

עֲבָשׁוּ אֲנַחְנוּ נִקְרָא אֶת הַסְּפוֹר עַל סְבֵתָא אַחַת שֶׁהַנְּכַד חָלָה לְמוֹת, הָיָה מִגַּפַּת יְלָדִים בְּקָרַעסְטִיר, כָּל זֶה סְפוֹר בְּתֵרִינְ כְּנִרְאָה, שְׁלוֹשִׁים שָׁנָה לְפָנַי שֶׁהוּא נִפְטֵר. אִזּוֹ הַיָּא (- הַסְּבֵתָא) כָּל הַלֵּילָה הַיָּא רַק בְּכַתָּה, הַנְּכַד כְּכָר לֹא דִבֵּר, כְּכָר הָיָה מְשַׁתָּק, וְהַיָּא הַמְּשִׁיכָה לְהַתְּפַלֵּל. אִזּוֹ בְּבַקֵּר כְּשֶׁהִשְׁמַשׁ כְּכָר זוֹרַחַת לְיַד הַחֲלוֹן, הַיָּא מְנַמְנֶמֶת, וְהַיָּא רוֹאֵה בְּחֵלוֹם אֶת ר' יִשְׁעִילָה מְקָרַעסְטִיר. אִשָּׁה פְּשוּטָה, שְׁגָרָה בְּקָרַעסְטִיר. אִזּוֹ הַיָּא חוֹלְמַת שֶׁהַגִּיעַ ר' יִשְׁעִילָה אֵלֶיהָ בְּחֵלוֹם, וְהוּא אוֹמֵר לָהּ אֲנִי שׁוֹלַח לְךָ אֶת הַפְּרוֹפֶסוֹר הַכִּי גְדוֹל בְּעוֹלָם, בְּחֵלוֹם. הַיָּא הַיְתֵה בְּקָרַעסְטִיר, כְּכָר שְׁכָל הַבְּתִים חֲצִי בְּאֲדָמָה, מְלַפְנֵי אֲלָפִים שָׁנָה כָּל הַבְּתִים. הוּא אוֹמֵר כְּכָר הַכִּי עֲנִי שְׁיִכּוֹל

היא רואה מרְכָּבָה מְלֻכּוֹתִית, חוֹנָה לֵיד הַבָּאָר, כָּלָה מְצַפֶּה זָהָב, שְׁנֵי סוּסִים לְבָנִים, וְהַעֲגֹלֹן מְשָׁקָה אֶת הַסּוּסִים הַלְּבָנִים. היא מְצִיפָה פְּנִימָה, היא רואה אָדָם הַדּוֹר בִּלְבוּשׁוֹ, עֲנִיבָה כְּמַעֲט כָּלָה זָהָב, וְהוא יֵשׁ לוֹ תִיק גִּ'ימָס בּוֹנָד, אָבֵל שֶׁל שָׁרִים, שֶׁל מְלָכִים. וּמְרַכְּבָה מְלֻכּוֹתִית, וְאַפִּילוֹ, הַעֲגֹלֹן - אָפֵלוֹ הַנְּהָג שֶׁל הַמְרַכְּבָה, הוא לְבוּשׁ עִם כְּפֹתוּרֵי זָהָב נּוֹצְצִים, רַקְמוֹת זָהָב, פְּסִים מְזָהָב, או שְׁזָה זָהָב טָהוֹר, או שְׁזָה מְצַפֶּה מְזָהָב. וְסוּסִים לְבָנִים, שְׁבַחֲיִים היא לא רְאָתָה כְּאֵלָה סוּסִים, רַק לְמֶלֶךְ יֵשׁ כְּאֵלָה סוּסִים, סוּסִים מְלֻכּוֹתִיִּים, סוּסִים

פְּתֵאוֹם מְגִיעַ מֵר פְּרִידָמָן, כְּנֶרְאָה זֶה בַעֲלָה. הוא אומר מָה שְׁלוֹם הַיֵּלָד? היא אומרת הוא כָּבֵר הוֹלֵךְ לָמוֹת. – הוא עֲדִין נוֹשֵׁם. היא אומרת כֵּן, חֲלַמְתִּי חֵלוֹם, שָׁר' יִשְׁעִילָ'ה מְקַרְעֶסְטִיר שוֹלַח לִי אֶת הַפְּרוֹפֶסוֹר הַכִּי גְדוֹל בְּעוֹלָם. טוב הוא אומר, כְּנֶרְאָה שְׁאֵת כָּבֵר הוֹזָה הַזֵּיוֹת, מְרוֹב הַצֶּעַר עַל הַנֶּכֶד, אֶת כָּבֵר הוֹזָה הַזֵּיוֹת. אֵיזָה פְּרוֹפֶסוֹר, אֲנִי כָּאֵן נִמְצָאִים בְּאֵיזָה כְּפֵר נֶדַח, מָה לָנוּ וְלַפְּרוֹפֶסוֹרִים, הַלּוֹאֵי שְׁיֵהִיָּה פֹה אֵיזָה רוֹפֵא נּוֹרְמָלִי בְּכֶפֶר הַזֶּה.

הַפְּעֻמוֹנִים שֶׁל הַכְּנִסְיוֹת מְצַלְצְלוֹת, היא הוֹלְכֵת לְשֵׁאֵב מִים שְׁמוֹנָה בְּבִקְרָה.

כָּאֵן מִמּוֹל. וְאִיךְ שֶׁהִיא אוֹמֶרֶת לוֹ
אֶת הַמִּילִים הוּא כָּאֵן מִמּוֹל, הוּא
מִיָּד קוֹפֵץ מֵהַמְרַכְבָּה רֵץ לְתִינוּק,
נֹתֵן לוֹ בְּקִבּוּק קֶטֶן, תִּשְׁתֶּה טֶפֶה,
כָּל שְׁעָה טֶפֶה, חֲמֵשׁ טֶפֶוֹת כָּל
שְׁעָה יוֹם וְלַיְלָה, חֲמֵשׁ יָמִים.
וְהוּא כִּבְר פּוֹתַח אֶת הָעֵינַיִם הוּא
כִּבְר מֵתְאוּשָׁשׁ הַתִּינוּק.

הוּא אוֹמֵר אֲנִי רוֹצֵה לְתֵת לְךָ
[טיפּוֹל רִפּוּאֵי בְּחִינָם]. הִיא פּוֹתַח־תַּחַת
שֶׁם אֲרֻנֵּק מוֹצִיאָה כְּמֵה יוֹרְאִים,
כְּמֵה כְּתָרִים, כְּמֵה קְרוֹנוֹת, זֶה
הוֹנְגְרִיָּה כְּמֵה קְרוֹנוֹת. הוּא אָמַר
אֲנִי לֹא לֹקַח פְּרוּטָה. לָמָּה לֹא?
הוּא אוֹמֵר לָהּ חֲלַמְתִּי חֲלוֹם
בְּלַיְלָה, חֲלַמְתִּי חֲלוֹם בְּלַיְלָה,
שֶׁתְּבוֹא אֶשֶׁה וְתִגִּיד לִי, תְּבוֹא
לְרַפָּא אֶת הַנֶּכֶד, וְאֲנִי צְרִיךְ מִיָּד
לְרַפָּא אֶת הַנֶּכֶד, וְלֹא לְקַחַת
מִמֶּנָּה שׁוּם דָּבָר. הוּא אוֹמֵר הִיָּה
לִי חֲלוֹם פְּקוּדָה מְשָׁמִים,
וּמְשָׁמִים יִחְזִירוּ לִי, וְאֲנִי לֹא
לֹקַח פְּרוּטָה, אֲזַי גַּם הוּא חֲלָם
חֲלוֹם הַפְּרוֹפְסוֹר, אֲזַי כָּל זֶה
הַנְּסִים שֵׁישׁ בְּקַרְעֵסְטִירְעֵר.

אֲזַי הַרְמַב"ם מְבִיא, שְׁאֶפְלוּ
שׁוֹחֲטִים אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי-י-

דְּהֵינּוּ שֶׁשָּׁחַטוּ שְׁנֵי סִימְנִים, עֲדֵין הוּא נֶחֱשֵׁב חַי.

לְבָנִים. וְכֹלָם נְעַמְדִים מִסְבִּיב
לְמַרְכָּבָה, וְרוֹאִים שֶׁם מִיִּשְׁהוּ
יוֹשֵׁב שֶׁם עַל מוֹשָׁב מְרַפֵּד, זֶה
כְּרַכְרָה מְלֻכוֹתִית, זֶה יוֹתֵר מְרַפֵּד
מִמְרַצְדָּס. וְכֹלָם מְסַתְּכָלִים עַל
הַנוֹסֵעַ, עַל זֶה שֶׁבְּפָנִים - עַל
הַפְּרוֹפְסוֹר, "[לֹא הָיָה לוֹ] (-לְפְרוֹפְסוֹר)
כְּפִתּוּרֵי זֶהָב, וְהוּא הוּא קֶרַח"
כְּמוֹ כָּל הַפְּרוֹפְסוֹרִים, - קֶרַחִים
לְגַמְרֵי. וְתִיק עוֹר מְאוּד יְקָרְתִי,
שׁוֹהַ בְּטַח אֵיזָה מְאֹה דוֹלָר
מְאֵתִים דוֹלָר, זֶה כְּמוֹ תִיק שֶׁל
רוֹפֵא.

וְאֲזַי הִיא הִבִּינָה שְׁזֵה פְּרוֹפְסוֹר,
רוֹפֵא, וְאֲזַי הִיא צוֹעֶקֶת לוֹ;
יֵשׁ לִי כָּאֵן יְלָד חוֹלָה - נֶכֶד חוֹלָה,
אוּלֵי אֵתָה יָכוֹל לְקַפֵּץ לְרֹאוֹת
אוֹתוֹ לְשִׁנְיָה, רַק שְׁנֵיָה, שְׁנֵיָה!
אִיךְ שֶׁהִיא אוֹמֶרֶת לוֹ הוּא קוֹפֵץ
מֵהַמְרַכְבָּה, וְרֵץ כָּל עוֹד נִפְשׁוֹ בּוֹ,
הוּא רֵץ בְּרִיצָה. הִבִּיתָ הִיָּה מוֹל,
וְהוּא עֲטוּף בְּבִגְדֵי זֶהָב, פְּרוֹפְסוֹר
מְפָרָסֵם יַחֲיד בְּדוֹרוֹ. הַגּוֹיּוֹת
מְשִׁתְּחוֹת לְפְרוֹפְסוֹרִים,
מְנַשְׁקוֹת לָהֶם אֶת הַרְגְלִים, אֲבָל
הִיא יְהוּדִיָּה הִיא לֹא יְכוֹלָה.
מִסְפִּיק שֶׁמְשִׁתְּחוּם בְּיוֹם כְּפוֹר.

"פְּרוֹפְסוֹר פְּרוֹפְסוֹר", תְּרוּץ
לְנֶכֶד שְׁלִי, הוּא

ומנצנצות אלו] יצילו את חייו". עכשיו הוא מגיע, הוא הולך בצעדה איזה שלשה ימים ושלשה לילות בלי לאכל, מאה גרם לחם ליום, הוא לא אוכל כלום.

[פֶּרֶק 28] 'צעדת המות'. אחד, אחיו או בן דוד שלו אמר לו אני בורח, כי אפשר לברח, כי יש בסך הכל איזה שני שומרים על אלף אנשים אפשר לברח. הולכים ברגל, יש פאן יערות. אז הוא נתן לי את הדסקית שלו את המספר שלו, הוא אמר תודיע לכלם אם תמצא אותם בחיים, את אמא שלי, אבא שלי, ספר להם שנפרדת ממני כאן בצעדת המות. אחרי זה נשק אותם לשלום.

ואיך שיהיה "אביו ואחיו הגדול שהו בבודפשט". בקצור, הוא התחבא אצל הגוים פנראה, באיזה עלית גג. ["סמי ידע], עם זאת, כי אמו ושתי אחיותיו הקטנות נהרגו. אחי חב את חייו לסמי, שניהם היו בגוון ושניהם עבדו שם במטבח. יום אחד קלף אחי לפתות ונתפס כשהכניס פסת לפת לפיו. הכל ידעו כי הענש על גנבה מהמטבח, ולו אף השארית

ואחרי זה הוא [פעל הספר 'ההקטנה' על ר' ישעיה] מביא בסוף הספר שהוא כבר עמדו לירות בו, כי הלכו ברגל מאושוויץ הלכו ברגל [בצעדת המוות בסוף השואה]. שלוש שבועות לא נתנו להם אכל, והיו צריכים ללכת ברגל להגיע שם לאיזה האנגר, לאיזה אקס, לשם אותם שם באקס. ובאקס שם דרכו אחד על השני, כלם מתו באקס.

[מקריא] מתוך פרק 25 'הנסיון' עמוד 156:
בדרךש שמעלי שכב זכו בר מזל שבפיו היו לא פחות] מעשרים ושלוש שני זהב [אני בטוח שבחלומותיו הפרועים ביותר לא שער כי עשרים ושלוש שנים מלאכותיות

שעור שנמסר ליל שלישי אור לא ראש חדש כסליו תולדות לכולל שובו בנים בבית מדרשו בעיר העתיקה

כְּנֶסֶת, הֵלְכוּ בַּבְּתִּים וְהָרְגוּ יְהוּדִים.

"הַתְּנָאִים הָיוּ נוֹחִים מְעַט יוֹתֵר, אֲסִירִים שֶׁפָּגְרוּ אַחֲרֵי קְבוּצָתָם לֹא נִוְרוּ אֶלָּא הוֹרְשׁוּ לְהַצְטַרֵּף לְקְבוּצָה הַבְּאָה אַחֲרֵיהֶם. הָיָה מִרְחָק שֶׁל כְּמֵאָה מֵטֵר בֵּין הַקְּבוּצוֹת כִּי שֶׁהָאֲסִירִים שֶׁפָּגְרוּ מֵאַחֲרֵי וּמֵצִאוֹ אֶת עֲצָמָם בְּרוּחַ בֵּין הַקְּבוּצוֹת לֹא הָיוּ תַּחַת כָּל הַשְּׂגָחָה" מִי שֶׁפָּגַר בְּצַעֲדַת הַמּוֹת [לגמרי] יָרוּ בּוּ.

"בְּתַחֲלַת הַצְּעָדָה הָיִיתִי בְּקִדְמַת הַקְּבוּצָה הַשְּׂנֵיָה. אוֹלַם לֹא עָמַדְתִּי בְּקֶצֶב וּבְמַהֲרָה הִגַּעְתִּי לְקְבוּצָה שְׁלִישִׁית וְאִזְ לְרִבִּיעִית. כְּשֶׁעָבַרְתִּי בֵּין הַקְּבוּצוֹת הִגַּעְנוּ לְמִטַּע בְּדֶרֶךְ שֶׁגָּבַל בַּיָּעַר עֲבוֹת הָיְתָה זֶה הַנְּדִמְנוּת מֵצִנֵּת לְכִרִּיחַ לְחַפְשִׁי], כִּינֵן שְׂאִישׁ מֵהַשּׂוֹמְרִים לֹא הִבְחִין בִּי, אוֹלַם לֹא הָיָה לִי הַכּוֹחַ לַעֲשׂוֹת זֹאת. [וְאִזְ רָאִיתִי אֶת הַדּוֹדֵי סַמִּי הוּא הַתְּבוּנוֹ קְדִימָה וְאַחֲרָיָה, רָאָה שְׂאִין מְשֻׁגָּחִים בּוּ, חִבְּקוּ] נִשְׁקָ אֹתִי וְאִזְ נִעְלַם אֶל תּוֹךְ הַיָּעַר. [בְּמַהֲרָה נִעְלַם מִן הַעֵין אֶדְ שְׂמַעְתִּי אוֹתוֹ צוֹעֵק] - "יְהִי ה' עִמָּךְ". [וְעַמְדָה הַשְּׂכֵתִי בְּצַעֲקָה].

עֲבָשׁוּ [פָּרָק 29 הַמוֹצֵיאַ לְהוֹרֵג וְהָרַב עוֹשֶׂה נְסִים': עֲכָשׁוּ [מִסְפָּר] אֵיךְ הוּא חוֹלֵם אֶת

הַקְּטַנְטָנָה בְּיוֹתֵר הוּא עֲנֵשׁ מוֹת. (בְּסִפָּר מוֹבָא כִּי צִדְ הַצִּיל אוֹתוֹ בְּמִסְרֵי נֶפֶשׁ וְהָרַג אֶת הַקְּאִפּוֹ).

"אָחִי סִפֵּר, גַּם כִּי לִפְנֵי הַשְּׂמוּעָה], הֵם הִנִּיחוּ אֶת הַשּׁוֹט בְּיָדוֹ, וְשִׁנְשָׁלַח לְמִשְׁרָפָה (אוֹתוֹ קְאִפּוֹ), כְּשֶׁהַשּׁוֹט עָדִין בְּאֶצְבָּעוֹתָיו הַמְּתוֹת. מִסְתַּבֵּר, כִּי אָמַר לְחֻבְרֵי פַעַם, כִּי אִם יִהְרַג בְּיַדִּי אֲסִיר, שְׂיִרְצְחוּ שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי אֲסִירִים כְּנֶקְמָה עַל מוֹתוֹ, אֶדְ מִמְּשִׁיכוֹ לֹא קִים אֶת הַבְּטָחָתוֹ [- מִשְׂאֵלְתוֹ]. " אִזְ הַצְּלִיחוּ אֶת הַקְּאִפּוֹ הַזֶּה, לְחַסֵּל. "אוֹתוֹ לִלְיָהּ, לָנוּ עַל פְּסָגְתָהּ שֶׁל גְּבַעָה מִיַּעֲרָת". מְדַבְּרִים חֲדָשׁ פְּבְרוּאָר שְׁזָה הַחֲדָשׁ הַכִּי קָר, הַכִּי קָר בַּשְּׂנָה. אֲנַחְנוּ עֲכָשׁוּ, רַק הַתְּחַלְנוּ אֶת נוֹבְמֵבֵר. "כְּשֶׁקָם עַל רַגְלֵינוּ... " ... הוֹדִיעֵנוּ כְּבָר אַרְבַּע עֶשְׂרֵה בְּנוֹבְמֵבֵר.

עֲכָשׁוּ [10 בְּנוֹבֵמֵבֵר 1938] הָיָה לִיל הַבְּדִלְחָה. בַּעֲשָׂרָה, יוֹם שְׂשִׁי הָיָה לִיל הַבְּדִלְחָה. אִזְ [לְכַאוּרָה הַכּוֹנֵה שְׂעֵכְשִׁין] עָשׂוּ תְּהַלּוּכוֹת בְּגִרְמָנְיָה, אִזְ הַנְּאֲצִים צָעֲקוּ עֲלֵיהֶם, וְאָמְרוּ חֲבַל שֶׁלֹּא הָרְגוּ אֶת כָּלְכֶם, אַתֶּם עוֹד חַיִּים בְּכָלְל? לִיל הַבְּדִלְחָה נִהְרְגוּ אוֹלֵי מֵאָה יְהוּדִים, אֶבֶל שָׂרְפוּ אֲלָפִים בְּתֵי

הַגָּשֶׁר, וְהוּא אֹמֵר וְדוּי, כָּל רָגַע
שׁוֹמְעִים עוֹד יִרְיָה עוֹד יִרְיָה, מִי
שְׁמַפְגֵּר [אַחֲרֵי צַעֲדַת הַמְּנוֹת] יוֹרִים בּוֹ.
פְּתָאוּם אֲנִי רוֹאָה אֶת
הַקְּרַעֲסִיטִירֵעִיר, כְּשֶׁאֲנִי עוֹמֵד עַל
הַגָּשֶׁר, מוֹתֵשׁ לְחִלּוּטִין, הוּא
אֹמֵר לִי [רִ' יִשְׁעֵלִיָּה בְּחִזְיוֹן] אֲנִי שׁוֹלַח
לְךָ עֶכְשָׁו מִשָּׂאִית וְהִיא תִקַּח
אוֹתָךְ. אֵיזָה מִשָּׂאִית אֲנִי לֹא רוֹאָה
שׁוֹם מִשָּׂאִית. הוּא אֹמֵר בְּרַגַע
שֶׁתִּרְאָה מִשָּׂאִית תַּעֲלֶה עָלֶיָּה.

הַקְּרַעֲסִיטִירֵעִיר. בְּקַצּוֹר הוּא
עֶכְשָׁו הוֹלֵךְ בְּצַעֲדַת הַמְּנוֹת כְּכֹר
שְׁלוֹשָׁה יָמִים בְּלִי אוֹכֵל, יוֹרֵד
גֶּשֶׁם חֲזָק. אִז מְצִיץ [בספר] שֶׁהֵם
בְּפִכְרוֹאֵר [שיא הקור], אִז הוּא מַגִּיעַ
לְעִירָה וְלֵס [וּמְרַחֵק] שְׁלוֹשָׁה
קִילוֹמֶטֶר [מִהַעֲרִיָּה, אָמַר:] אֲנִי לֹא יְכוֹל
לְלַכֵּת שְׁלוֹשָׁה קִילוֹמֶטֶר, אֲנִי
מַגִּיעַ לַגָּשֶׁר שֶׁל הַדְּנוּבָה¹⁵].

שֶׁם [בְּצַעֲדַת הַמְּנוֹת] הוּא כְּכֹר לֹא יְכוֹל
לְלַכֵּת יוֹתֵר, הוּא נֶעֱמַד עַל

מִרְאֵי מַקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

הוֹצֵאנוּ אֶת כָּלָם, הִתְפַּנּוּ לְהוֹצִיא אֶת כָּלָם. כִּי רָצִיתִי
לְיָסַע לְמַעַן שֶׁל מַגִּידוֹ [ב-]. כָּל זֶה מַגִּידוֹ, לְמֵרוֹת
שֶׁמַּגִּידוֹ זֶה נִמְצָא רְחוֹק לְגַמְרִי, קוֹרְאִים לָזֶה מַעַן
מַגִּידוֹ. [.....]

¹⁵ כִּי כָל מָה שֶׁנִּסְעָנוּ [לְקַרְסִירִיר בְּצוּם גְּדִלְיָה,
הִיָּה] לְעֵשׂוֹת תְּשִׁלִּיךְ פְּשׁוּט, פַּה רָצִינוּ לְעֵשׂוֹת
תְּשִׁלִּיךְ לְמִטָּה בְּמַעַן אִז הֵם לֹא הִסְפִּימוּ לְקַחַת אוֹתִי,
אִז הִחְלַטְנוּ שְׁנוֹסְקֵעִים לְדְנוּבָה לְעֵשׂוֹת תְּשִׁלִּיךְ, עֲשִׂינוּ
תְּשִׁלִּיךְ בְּתוֹךְ הָאוֹטוֹ, אֲמַרְנוּ תְּשִׁלִּיךְ בְּדְנוּבָה. אִז

אָבֵל הוּא הִיָּה בְּדַרְגָּה יוֹתֵר גְּבוּהָה – הַזֶּה שֶׁהֵעֵלָה אוֹתִי, הִיָּה לוֹ כָּאֵן [עַל הַפֶּתַח] אִיזָה פְּלֶאפֶּל (בְּדַרְגָּה צְבִיבֵיית בְּכִינָה), הוּא אוֹמֵר קִבְלָתִי פְּקוּדָה, לְהַעֲלוֹת אוֹתוֹ לְמִשְׁאֵית. "הַסֶּגֶן אָמַר שֶׁהוּא יָכוֹל לְהַשְׁאֵר, דְּרָגָתוֹ שֶׁל הַחֵיִת הָאֶס-אֶס" זֶה כָּלֵם חֵיִוֹת טוֹרְפוֹת שְׂדִים כְּאֵלָה, הוּא הִיָּה יוֹתֵר דְּרָגָה גְּבוּהָה מֵהַזֶּה שִׁיּוּרִים בְּמַפְגְּרִים.

"הוּא פָּנָה לְדַרְכוֹ, אֶל אֶסִּירִים בִּישֵׁי גֵדָא אַחֲרִים. שְׁמַעְתִּי אֶת אֶקְדָּחוֹ נִטְעַן שׁוֹב וְשׁוֹב" הוּא טוֹעֵן אֶת הָאֶקְדָּח, וְגַמְרוּ לְהַחֲלִיף אֶת הַגְּלָגֶל וְהַמִּשְׁאֵית נוֹסַעַת, אֲנִי בְּתוֹךְ הַמִּשְׁאֵית. "אִישׁ לֹא אָמַר לִי דְבָר, אֶךְ כָּל אֶחָד מֵהֶם נָתַן לִי מִשְׁהוֹ: הָרֵאשׁוֹן פְּחִית בְּשָׂר, הַשְּׁנִי פְּרוֹסַת לֶחֶם שְׁחוֹר וְהַשְּׁלִישִׁי צִנְצָנָת עִם רֶבֶה".

בְּסוֹף "הַמִּשְׁאֵית נִעְצָרַת בְּקִצְהוֹ שֶׁל יַעֲר עֲבוֹת, וְאֶחָד הַחֲתִילִים קִפֵּץ בְּזוּרִיזוֹת הַחוּצָה". אָמַר תְּרַד מִהַמִּשְׁאֵית תֵּלֵךְ לִיעֵר. הוּא קִפֵּץ שׁוֹב עַל הַמִּשְׁאֵית וְאֲנִי יְרֵדְתִי מִהַמִּשְׁאֵית, רְאִיתִי אֶת הַכֶּפֶר גּוֹנֶסְקִירְשֵׁן שֶׁהִיָּה בְּמַרְחָק שֶׁל פְּחוֹת מְקִילוֹמֵטֵר אָבֵל אֲנִי לֹא יָכוֹל לְלַכֵּת. "אֶךְ לֹא הִיָּה סִימָן

פְּתָאוֹם הוּא שׁוֹמֵעַ פְּצוּץ מְגִיעָה מִשְׁאֵית וְהַטְּיִיגֵר – הַגְּלָגֶל הָאֲחֹרִי הַתְּפוּצֵץ. עֲכָשׁוּ הִיא עוֹמְדַת רְבַע שְׁעָה לְהַחֲלִיף גְּלָגֶל. בְּרִבְעֵ שְׁעָה אֲנִי הוֹלֵךְ אַחֲרֵי הַמִּשְׁאֵית, זֶה הַמִּשְׁאֵית שֶׁהוּא שְׁלַח לִי. "הָאֵם לְמִשְׁאֵית זוֹ הַתְּכּוֹנֵן הַרְבִּי", [שְׁמַעְתִּי] עוֹד יְרִיָּה. כָּל יְרִיָּה זֶה מִיִּשְׁהוֹ נִהְרַג. עֲכָשׁוּ שְׁלוֹשָׁה חֲתִילִים יִשְׁבוּ שָׁם [עַל הַמִּשְׁאֵית] עִם כָּלֵב, עוֹד הִיָּה שָׁם כָּלֵב גַּם כֵּן, אִם בְּכֹלֵל יִתְּנוּ לִי לְעֵלוֹת, [וְהוּא בִיקֵשׁ מִהַחֲתִילִים שֶׁעַל הַמִּשְׁאֵית:] אֲנִי יְהוּדִי, אֲנַחְנוּ כְּבָר בְּסוֹף הַמְּלַחְמָה, קָחוּ אוֹתִי, קָחוּ אוֹתִי, תַּעֲלוּ אוֹתִי, אֲנִי כְּבָר לֹא יָכוֹל לְעֵלוֹת. לְפָנַי שֶׁהוּא יוֹרָה בִּי זֶה שֶׁהוֹלֵךְ מֵאַחֲרָי, הוּא (- הַחֲיִיל שֶׁעַל הַמִּשְׁאֵית) אוֹמֵר "קְדִימָה קְפוּץ פְּנִימָה" [אִמַּר לוֹ ר' יַצְחָק: תַּעֲוֹר לִי לְעֵלוֹת] אֲנִי לֹא יָכוֹל לְעֵלוֹת, אִזּוֹ הוּא אֶחָד אוֹתִי [וְהֵעֵלָה אוֹתִי].

[וְהַחֲיִיל שִׁירָה בְּכֹל מִי שְׁפִיגֵר, שְׁהִיָּה] רְשָׁע, בְּלוֹנְדִינִי גְרַמְנִי, שְׁעַכְשׁוּ חֲשַׁבְתִּי שֶׁהוּא יִתְחִיל לְצַעֲוֵק עָלַי: בּוֹא הִנֵּה יְהוּדִי [מְדוּעַ אַתָּה עוֹלָה עַל הַמִּשְׁאֵית]. פְּתָאוֹם אִזּוֹ זֶה שִׁיּוּרָה בְּכֹלֵם שְׁמַפְגְּרִים הוּא אוֹמֵר תְּרַד מֵהַעֲלִית לְמִשְׁאֵית אִין לֶךְ רְשׁוֹת,

לְכֹל מַחְנָה. בְּכֹל פְּעַם שֶׁהֵרַמְתִּי רֶגֶל לְצַעַד נֶאֱצַלְתִּי לְגִיס אֶת כָּל שְׂאֵרֵית פּוֹחוֹתַי אֲבָל כִּבְר הֵייתִי יַחַף וּבְמִהְרָה אֲבַדְתִּי אֶת קִבְּכִי הָעֵץ”.

”לְאַחַר שְׁעָה אוּ יוֹתֵר שֶׁל הַתְּקַדְמוֹת מוֹעֵטָה הִגַּעְתִּי לְקִבּוּצָה שֶׁל קַלְגָּסִי אִס- אִס צוֹעֵקִים”.

רְאִיתִי בּוֹר עֵנֶק, תַּעֲלָה עֵנֶקִית עִם עֶשֶׂר אֶלְף הַרוֹגִים, וְזוֹרְקִים עוֹד שְׁבוּיִים וְעוֹד שְׁבוּיִים, כָּל שְׁנֵיהֶם זוֹרְקִים. וְכִמְהָ כִּבְר [נֹאצִים] צוֹעֵקִים: כִּבְר מִסְפִּיק נִגְמָרָה הַמְלַחְמָה, אֲנַחְנוּ כִּבְר שְׁלוֹשָׁה יָמִים לִפְנֵי סוֹף הַמְלַחְמָה, הוּא אוֹמֵר לֹא מִשְׁנָה

נִגְמָרָה... הַפִּיּוֹר אִמֵּר לְחַסֵּל אֶת כָּל הַיְהוּדִים, מִה שֶׁהִפִּיּוֹר אִמֵּר זֶה קְדוּשׁ, ”צַעֲקוּ כִּמְהָ מִהֲנֹאצִים” חֲמַקְתִּי. אֲנִי רוֹאֶה בַּיַּעַר זוֹרְקִים יְהוּדִים לְבוֹר, הוֹרְגִים בָּהֶם וְזוֹרְקִים, וְכִמְהָ צוֹעֵקִים כִּבְר תַּפְסִיקוּ נִגְמָרָה הַמְלַחְמָה. וּמַצַּאתִי אֶת עֲצָמֵי בְּקִצְהוֹ שֶׁל קִבְר אַחִים גָּדוֹל רְאִיתִי עֶשֶׂר אֶלְף - עִם עֶשֶׂר אֶלְף גְּבוּיֹת. הוּא אָמַר: הֲלוֹאֵי שֶׁהִיוּ רוֹאִים מִה שֶׁקוֹרָה - כָּל הַפּוֹלִיטִיקָאִים מִמְּשַׁפְּטֵי נִירְנֶבֶרְג, [שֶׁאִם הִיוּ רוֹאִים אֶת הַפְּשָׁעִים שֶׁבִּיעֲצוּ הַנֹּאצִים הִיוּ מְבִינִים אֶת גּוֹדֵל רַשְׁעוֹתָם] הִגִּיעַ סְטֵלִין שָׁם¹⁶.”

מוראי מקומות והערות

שְׁנֵי יוֹת, אִזּוּ הוּא מְדַבֵּר בְּסִפְר שְׁפָרְאֵתִי עַל מִרְטוֹן גְּרִי, הוּא רָאָה אֶת סְטֵלִין בֶּא בְּאוּטוֹ. בְּפוֹטְסְדָם, סְטֵלִין, רוֹוֹוֹלוּט, כָּלָם הָיוּ שָׁם, עָשׂוּ שָׁם אֶת וְעִידַת פּוֹטְסְדָם - זֶה אִיד לְחַלֵּק אֶת אִירוֹפָּה. כִּי הָאֶמְרִיקָאִים בְּכָלֵל לֹא רָצוּ לְהִפְגֵּס לְמַלְחָמָה [נִגַּד הַנֹּאצִים], רַק בְּשִׁבְעֵי גְדַצְמִבֵּר הָיָה [אֶת הַמְתַּקְפָּה הַיַּפְגִּית עַל בְּסִיס אֶמְרִיקָאִי] פָּרַל הָאֶרְבּוֹר [אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים 'בֵּל הַרְבֵּר', רְאִינוּ בְּנֵי יוֹרְק [פְּנֹרָאָה מִתּוֹנָה לְפּוֹלוֹרִידָה] 'בֵּל הַרְבֵּר'. עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ מוֹדְבָרִים עַל פָּרַל הָאֶרְבּוֹר] - נְמַל הַפְּנִינִים, נְמַל שְׁהוּא כְּלוֹ פְּנִינִים כְּלוֹ יְהוּדִיִּים, וְנִסְעוּ שְׁבַע אֶלְף קִילוֹמֶטֶר, אִי אֶפְשָׁר לִירֵט אוֹתָם.

שְׁנֵי יוֹת, אִזּוּ הוּא מְדַבֵּר בְּסִפְר שְׁפָרְאֵתִי עַל מִרְטוֹן גְּרִי, הוּא רָאָה אֶת סְטֵלִין בֶּא בְּאוּטוֹ. בְּפוֹטְסְדָם, סְטֵלִין, רוֹוֹוֹלוּט, כָּלָם הָיוּ שָׁם, עָשׂוּ שָׁם אֶת וְעִידַת פּוֹטְסְדָם - זֶה אִיד לְחַלֵּק אֶת אִירוֹפָּה. כִּי הָאֶמְרִיקָאִים בְּכָלֵל לֹא רָצוּ לְהִפְגֵּס לְמַלְחָמָה [נִגַּד הַנֹּאצִים], רַק בְּשִׁבְעֵי גְדַצְמִבֵּר הָיָה [אֶת הַמְתַּקְפָּה הַיַּפְגִּית עַל בְּסִיס אֶמְרִיקָאִי] פָּרַל הָאֶרְבּוֹר [אֲנַחְנוּ יוֹדְעִים 'בֵּל הַרְבֵּר', רְאִינוּ בְּנֵי יוֹרְק [פְּנֹרָאָה מִתּוֹנָה לְפּוֹלוֹרִידָה] 'בֵּל הַרְבֵּר'. עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ מוֹדְבָרִים עַל פָּרַל הָאֶרְבּוֹר] - נְמַל הַפְּנִינִים, נְמַל שְׁהוּא כְּלוֹ פְּנִינִים כְּלוֹ יְהוּדִיִּים, וְנִסְעוּ שְׁבַע אֶלְף קִילוֹמֶטֶר, אִי אֶפְשָׁר לִירֵט אוֹתָם.

עֲכָשׁוּ שְׁלַחוּ [טִילִים] מִתִּימּוֹן אֶמְרוּ זֶה הִכִּי קוֹל לִירֵט, כִּי לֹאֲכַח שְׁבַע דְּקוֹת [וישׁ מִסְפָּק זִמּוֹן לִזְהוּת אֶת הַטִּיל מִגִּיעַ], כָּל שְׁנֵיהֶם זֶה חֲמֵשׁ [דְּקוֹת] [קִילוֹמֶטֶר]. אִם זֶה לֹאֲכַח מִמֶּה שְׁנֵי יוֹת, אִזּוּ זֶה חֲמֵשׁ מֵאוֹת קִילוֹמֶטֶר. כְּלוֹמֵר אִם זֶה אֶלְפִים קִילוֹמֶטֶר אִזּוּ אֶרְבַּע מֵאוֹת שְׁנֵי יוֹת, כָּל מִמֶּה שְׁנֵי יוֹת זֶה חֲמֵשׁ מֵאוֹת קִילוֹמֶטֶר, זֶה אֶלְפִים מֵאוֹתֵם. אִזּוּ זֶה עוֹד חֲמֵשׁ

עֲכָשׁוּ שְׁלַחוּ [טִילִים] מִתִּימּוֹן אֶמְרוּ זֶה הִכִּי קוֹל לִירֵט, כִּי לֹאֲכַח שְׁבַע דְּקוֹת [וישׁ מִסְפָּק זִמּוֹן לִזְהוּת אֶת הַטִּיל מִגִּיעַ], כָּל שְׁנֵיהֶם זֶה חֲמֵשׁ [דְּקוֹת] [קִילוֹמֶטֶר]. אִם זֶה לֹאֲכַח מִמֶּה שְׁנֵי יוֹת, אִזּוּ זֶה חֲמֵשׁ מֵאוֹת קִילוֹמֶטֶר. כְּלוֹמֵר אִם זֶה אֶלְפִים קִילוֹמֶטֶר אִזּוּ אֶרְבַּע מֵאוֹת שְׁנֵי יוֹת, כָּל מִמֶּה שְׁנֵי יוֹת זֶה חֲמֵשׁ מֵאוֹת קִילוֹמֶטֶר, זֶה אֶלְפִים מֵאוֹתֵם. אִזּוּ זֶה עוֹד חֲמֵשׁ

אז עכְשׁוֹ [ממשׁוֹד לְסֵפֶר מִתּוֹד' הַהִבְטָחָה:]
אֲנִי רוֹאֶה שָׁם, וְהִיא שָׁם
בְּבוֹר, עֶשֶׂר אֲלָף. וְאֵז הַשְּׁחֵרֶר
הִיא בְּחֻמְשָׁה בְּמֵאֵי, בְּשָׁלוּשִׁים
בְּאַפְרִיל אֵז הִיטְלֵר הִתְאַבֵּד.

וְזֶה מְסַפֵּר הָרַב זִילְבֶּרמָן, הָרַב
שֶׁל צֶפֶת מְסַפֵּר אֶת זֶה, [17]
אֵז הוּא מְסַפֵּר, בְּפ"ג הוּא מְסַפֵּר,
שֶׁהָרַב זִילְבֶּרמָן לֹא נָתַן לְעִשׂוֹת
אֶת הַהֲדָלָקָה [בִּלְג' בַּעוֹמֵר]. (לֹא יוֹדֵעַ, הִיא
צִיּוֹנִי... לֹא יוֹדֵעַ, מְדוּעַ. לֹא נָתַן לְעִשׂוֹת אֶת
הַהֲדָלָקָה), הוּא אָמַר אֵין הֲדָלָקָה.
כְּשֶׁאֲנִי יִרְאֶה אֶת הַיִּרְחַת תְּהִיָּה

הַדָּלָקָה. הַיִּרְחַת זֶה רַק בְּעֶשֶׂר
וְחֻמְשָׁה, הַיּוֹם אוֹלֵי זֶה יְהִיָּה
בְּעֶשֶׂר הַיִּרְחַת, אֵז עַד עֶשֶׂר וְחֻמְשָׁה
לֹא יְהִיָּה הַדָּלָקָה? הוּא אָמַר לֹא
יְהִיָּה הַדָּלָקָה, אֲנִי אוֹמֵר לָכֶם לֹא
יְהִיָּה הַדָּלָקָה. מָה עִם בְּאִיאַן לֹא
יּוֹדֵעַ אֵיךְ הוּא יִסְתַּדֵּר עִם בְּאִיאַן,
אוֹלֵי הוּא בְּעֶצְמוֹ בְּאִיאַן. אֵז הָרַב
זִילְבֶּרמָן הָרַב שֶׁל צֶפֶת מְדַבְּרִים
בְּתִשְׁבָּה 1945.

[מִפְנֵי שִׁשְׁעִירֵי זֶה אֲרוּךְ בְּמִיּוּחַד וְנֹאמֵר בְּמִשְׁךְ שְׁעָה
וְחֻצֵי, אַחֵר שְׁבַמְסִירוֹת נִפְשׁ נִכְתָּב כּוֹלוֹ לֹא הִסְפִּקְנוּ
לְהַכִּין אֶת כּוֹלוֹ וְהַהֲמַשְׁךְ יִבּוֹא אִ"ה בְּשַׁבּוּעַ הַבֹּא]

שיעורי שב"ק פרשת תולדות

קידושא רבה

וּיְתִרּוּצְצוּ הַבְּנִים בְּקִרְבָּה, הִיא
שֵׁם מִכּוֹת רִצָּח,
וּיְתִרּוּצְצוּ: זֶה רוֹצֵץ מוֹחוֹ שֶׁל זֶה
וְזֶה רוֹצֵץ מוֹחוֹ שֶׁל זֶה, יַעֲקֹב אֶת
הָרֹאשׁ שֶׁל עֶשׂוֹ וְעֶשׂוֹ אֶת שֶׁל
יַעֲקֹב, אֲבָל עֶשְׂוִי יֵשׁ חוֹק שֶׁלְּגוּי
מוֹתֵר לְהִרוּג יְהוּדִי אֲבָל לְיְהוּדִי
אֲסוּר לְהִרוּג גּוֹי, [לְיַעֲקֹב אֲסוּר לְהַחְזִיר

לְעֶשׂוֹ] זֶה נֶגַד הַחֻקִּים שֶׁל הָאוּרִ"ם,
נֶגַד אֲמֵנַת זִנְבָה, כִּי עֶשְׂוִי מִזְכָּ"ל
הָאוּרִ"ם אָמַר אֵיךְ אֲתֵם עוֹבְרִים עַל
פְּסוּק מְפֹרֵשׁ בְּתוֹרָה? זֶה חוֹק,
שִׁיעֲקֹב אֲסוּר לוֹ לְהַחְזִיר, כִּי לְנוֹ
אֲסוּר לְהַחְזִיר כְּמוֹ אֲבִנֵּר שֶׁאֲפִילוֹ
יּוֹאֵב הָרַג אוֹתוֹ, הוּא לֹא הַחְזִיר,
הוּא לֹא נִקַּם, הַלִּילָה מוֹצֵ"שׁ
כּוֹלֵם יִיסַעוּ לְאַבְנֵר, [18] כִּי נַחֲלִי

מראי מקומות והערות

18 (איפה אבנר קבור? בחברון? בגבעת אולגה?
בנחלי ארנון? ... כי הנה ברקוביץ למה לא ברחת דרך
נחלי ארנון? כי נחלי ארנון יש שם ואדי כזה
שהמטוס לא יכול להיכנס רק יהודים יכולים להיכנס
לשם אבל העירקים לא, לכן הוא ברח דרך נחלי

אז כל הבית ספר הלך עכשיו אין למידיים בְּאִילַת עַד
שׁ... מְפִחֵדִים שִׁישִׁבְרוּ בְּתֵי סֵפֶר.

17 בְּדַבָּר בְּעֵתוֹ הָיָה זֶה לֹא נִמְצָא, בְּשֶׁל שְׁנֵה שְׁעָבְרָה
זֶה נִמְצָא, בְּפ"ג. עֶכְשׁוֹ זֶה פ"ד הוּא לֹא מְבִיא אֶת
הַסִּפּוּר אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ מְדוּעַ.

ארנון זה נון שערי בינה. כתוב בזוהר בשלח שארנון זה אר נו"ן, נון שערי בינה.

ואז הרב התחיל: כי ע"י התורה מתקבלים כל התפילות והבקשות שאנו מתפללים ומבקשים, תורה א' כי העיקר זה התורה. כי העיקר לימוד הגמרא, ברסלב זה רק לימוד גמרא, רבי נתן כותב²⁰ במכתב הרביעי שמצאו אחד עם גמרא בתפילין שלו שהוא ברסלב, אז אבא שלו אמר לו, דבר כזה שתהיה ברסלב שלומד גמרא?! את זה לא העליתי על דעתי. כי זה היה ידוע שמי שלומד גמרא הוא ברסלב, עכשיו מי שלומד גמרא הוא שובו בנים, כי שובו בנים לומדים כל יום 8 דפי גמרא לומדים כל היום גמרא, עכשיו הנץ 6 אז אם לומדים מ7 עד 7 אפשר עד טו' בשבט לגמור את כל הש"ס.

שמעתי מהשומע

שאלו את הרב איך נחזר [אחיו של אברהם, אבי בתואל אבי רבקה ולבן] זכה שיצאו ממנו עם ישראל, [הרי] הן זכה בזכות כבשן האש? אז הרב אמר נחזר הוא היה נוחר - (הורג) כל היום, [אבל] אז [הוא חזר בתשובה] והוא לא עשה עבירות, וכתוב בזוהר פרשת בהר שאחרי שאברהם אבינו יצא מהכבשן האש כולם חזרו בתשובה, כל המשפחה שלו, וזה החזיק איזה

מראי מקומות והערות

להתקרב לאנשי שלומנו ולמד הרבה גמרא ופוסקים. ועתה מקריחים אותו אנשי בליעל המכנים עצמם בשם חסידים ומונעים אותו בעל כרחו מלימוד גמרא ופוסקים ואומרים ששוב יותר לדבר עמהם. ואביו צעק על בנו הנ"ל, אני נוהג לך לאכל על מנת שלא תלמוד רק דף גמרא אחד בכל יום לא יותר כי מי שלומד כל היום הוא ברסלב וכו'.

ארנון כי אומרים שנחלי ארנון זה בגבעת אולגה אבל ברוקביץ אומר שזה פה)¹⁹ אז אמרנו לנסוע לאומן עם קייקים, הוא אמר שהוא יביא 500 קייקים, כמה יש בכל קייק? 5? אה שתיים, אז [500 קייקים] זה 1000 איש.²⁰ עלים לתרופה - מכתב קסו גם פה נמצא מתנגד אחד שבגנו התחיל קצת

לפני קריאת התורה
 צריך לחלק 10,000 תיקון
 הכללי. הייתי עכשיו
 בעזה אין שום פחד לא צריך
 לפחד, פה זה הכי בטוח רק צריך
 אחד שיעמוד על החומה ויכוון
 את הטילים, יעשה ככה, אז צריך
 לחזור לומר את התיקון הכללי.

והתקדשתם

כל המחלות - באים מהתאווה הנוראה

לעולם — להלחם עם התאווה
 הזאת! כל מה שאדם בא לעולם
 זה... זה לא שזה מתר, זה אותו
 אסור, אין שום התר לדבר הזה.
 אנשים, לא יודעים את זה,
 המדריכים לא אומרים את זה,
 המדריכים מטעים!

אז אדם צריך לדעת שלא
 מתחנתנים בשביל התאווה, ולא
 מתחנתנים בשביל היצר הרע, וזה
 שבירת כלים, כי איך שהאיש
 מתנהג אז ככה האשה מתנהגת,

כל אחד ילמד את אשתו להתפלל
 לפני היחוד, שהיא תזכה לילד
 קדוש, שהיחוד לא יהיה על ידי
 תאווה. כי הכל תלוי בתפלה.
 והולכים, הולכים לכתל מקדם, או
 לקבר רחל, או נוסעים למרון, או
 אפלו נוסעים לאומן וחוזרים.²¹

בל המחלות זה בא שאדם הוא
 מפקיר את עצמו, הוא חושב
 שהתאווה הזאת היא מתרת, הוא
 לא יודע שהתאווה הזאת היא
 שבירת כלים. כל מה שאנחנו באנו

מראי מקומות והערות

²¹ היום יש כבר מטוסים שטסים וחוזרים
 באותו יום, שיוצאים מיד אחרי מעריב,
 מעריב גמרנו ברבע לתשע ביום חמישי, אז
 אפשר לטוס ברבע לתשע, להגיע ברבע
 לאחד עשרה לאומן, להיות שם עד רבע

לארבע, ולהיות בחזרה ברבע לשש... לא
 יותר משעתיים. היום בלשש ואחד עשרה
 דקות זה הנץ, ובשבת הבאה - שבת כי תשא
 זה יהיה בלשש ושלש דקות. אז פורים זה
 כנראה שש וחמש דקות...

אם האיש הוא שׁוֹבֵר אֶת הַתְּאֵנָה
הַזֹּאת אִז גַּם הָאִשָּׁה שׁוֹבֶרֶת אֶת
הַתְּאֵנָה הַזֹּאת. הָאִשָּׁה עוֹשֶׂה מַה
שֶׁהָאִישׁ עוֹשֶׂה, אִם הוּא הוֹלֵךְ
לְהַתְּפִלֵּל.
אֲחֵרֵי הַתְּאֵנָה, אִז גַּם הִיא, אִז גַּם
הִיא מְסַכֵּנָה.
וְכָל אֶחָד יִלְמַד אֶת אִשְׁתּוֹ אֵיךְ
לְהַתְּפִלֵּל.

רחל חיה וקיימת

עכשו בפרשה כתוב שרחל לא
עלינו נפטרה "בדרך אפרת"
(בראשית מ"ח ד'), והיא נכללה בלאה.
כי רחל ולאה זה נשמה אחת,
נשמה אחת בשתי גופים, והיא
נכללה בלאה.

ושיעקב שאל את לאה: מי את?
היא אמרה אני רחל. [בבוקר נודע "והנה
היא לאה"] אז יעקב אמר איך את
משקרת, מותר לשקר? אסור
לשקר! כי רחל הייתה...
מכירים אותה, גנבה תרפים.
ובנימין גנב גביע ויוסף הוציא
דיבה, משפחה של גנבים. אבל
לאה הייתה ילדה טובה, ילדה
ישרה, מה, זה לא שייך אליה. אז
מי את רחל או לאה? היא אומרת
אני רחל. "בבוקר והנה היא

ורחל בכלל לא ידעה שהולכים
לקחת אותה (- היינו שיעקב יסכים להתחתן
גם עמה לאחר נישואיו עם לאה). רחל ידעה
שגמרנו היא איבדה את הכל.
רחל הסכימה [שכדי] שלאחותה
לא יהיה את הבושה חמש דקות
[להפקיר את כל עתיד חייה ולאבד את השידוך שלה
עם יעקב]. בסך הכל [ללאה יהיה בושה]
חמש דקות, אז מה יש. אז היא
הייתה אומרת אני לאה, אני רחל
ולא לאה. אז היא הייתה אומרת
את האמת שהיא לאה וגמרנו.

רחל נפטרה ראשונה בגיל שלושים ושבע, ואחריה לאה שלושים ושמונה. כי רחל זה האמא שלנו האמיתית. וכשלקחו את יוסף מדותן, מדותן לקחו את יוסף, מדותן לקחו אותו, עם מכות רצח, בלי בגדים, ונתנו לו... [מכות], שברו לו את כל העצמות. וככה הגיעו לקבר רחל, מדותן עוברים בג'נין, וג'נין שכם.

שכם שאף אחד לא יעזו לסוע לשכם, בשום אופן לא! זה איסור גמור הורגים שם יהודים וזה ממש שוחטים יהודים בפרהסיה. מבקשים שאף אחד לא יעזו לסוע לשכם.

אבל יוסף עבר דרך שכם לא עלינו. ושם קיבל מכות כאלה ה' ירחם, עשו לו 'משכנתא' טובה. ומשם הוא המשיך לרמאללה, ומרמאללה המשיך לירושלים, זה היה המסלול, הוא רצה... אחרי זה הוא כבר היה פעם בחרן, וגם יעקב היה בחרן. ואיך שהוא הגיע לקבר רחל אז הוא קפץ מהחמור. צעק: אמא אמא אמא אמא אמא!

הוא היה שולח אותה הביתה, היא הייתה בוכה חמש דקות, מה קרה... מותר לבכות.

אז רחל שאפילו את החתן שלה היא רימתה [כשמסרה את הסימנים שנתן לה יעקב ללאה] והיא כולם רק מרמה. ואת אבא שלה היא מרמה, וגנבה לו את התרפים, גנבה לו את האלוהים שלו. הוא (- לבן) אומר מה גנבו לי את האלוהים שלי, גנבו לי את האלוהים. יעקב שואל תגיד זה אלוהים או לא אלוהים? מה אתה מדבר שטויות, תשמע מה שאתה אומר, גנבו לך את האלוהים, אז זה לא אלוהים. לא... גנבו לי את האלוהים שלי, גנבו לי את האלוהים שלי. אבל יעקב אמר מילה ולא עלינו המילה הזאת היא לא פשוטה... "אשר תמצא את אלוקיך לא יחיה" (בראשית ל"א ל"ב). בשביל המילה הזאת קרה מה שקרה [ורחל נפטרה]. ולכן האחים פחדו שיעקב ידע שמכרו את יוסף, אם היה יודע שמכרו את יוסף לא היה נשאר זכר מכל האחים. רק שהיא גנבה את התרפים שזה כזה שטות, אז כבר רחל לא הייתה בעולם.

של רחל, שעושים מאדם סוליה דורכים עליו, "יקללו המה ואתה תברך" (תהלים ק"ט כ"ח) כמה שיותר מקללים את הבן אדם, אז ככה הוא מקבל יותר ברכות. אפילו הקללות של בלעם נהפכו לברכות, אז "יקללו המה ואתה תברך" מהמכות שיוסף קיבל. (שיעור מתשפ"ג)

כי רחל חיה וקיימת! רחל היא שומעת הכל! רחל היא נצחית! היא לא... כתוב "בדרך אפרת" (בראשית מ"ז ז') שזה לא מתה. אומר [-] שהיא לא מתה, זה דרך אפרת אבל היא לא מתה חס ושלום, נכללה בלאה.

כי מהסוליה של לאה נהיה הכתר

חוספות ממודינו הרב שליט"א

העולם בכל עינים קשים ויפשו עורו מבשרו להכחיש חס ושלום ביחודו, יסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדעתו ומחשבתו באלו עושינו לו כנוצר לעיל, ובוה יצא ידי חיוב קריאת שמע ותפלה כדיון.

ג. גם בשעת אכילה ותיחוד הקדוש יבין כנוצר לעיל, וכשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יצויר במחשבתו כנוצר לעיל, ותיקף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר יהיה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמי הזה שהוא מהצרת משכא דחונאי, וכד יאמר. וראיה לדבר שיותר יהיה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חוטפין אותו ורוצים באמצע אכילה ותיחוד הקדוש לעשות לו העינים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הזה, אך זהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושיהיה אז

צעטיל קטן

מרבנו הרב רבי אלימלך מליזענסק זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פגוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מטתו ואינו יכול לישן, והיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וידמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו איש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שובר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק ראשון של קריאת שמע וברכה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר כנוצר לעיל, ועוד יבין אם יענו אותו כל אומות

הוספות ממורינו הרב שליט"א

מילת. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זיווג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כה, אכל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם יכול לזכות לבוא למדרגה זו. וכפי הנראה מדרגיו היה שקדשתו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישמה את עצמו להיות בגונב דעת עליונה חס ושלום.

שבחי הר"ן יז

גם אמר שהזיווג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת

חמנות בלעדיות בהדפסה על קטום איכותי

ניתן להזמין במייל:
gmail.com@3189061
 או בטלפון:
 053.318.9062 :לנברים:
 053.418.6468 :לנשים:

150 - 35/50
 230 - 50/70
 300 - 60/90

**ניתן להשיג הכל לחנוכה בדוכן של ר' אהרון שושן באולם התפילות
 טל' 050-4120-653**

יפן רוכשת בארה"ב 400 טילי שיוט 'טומהוק'
בטוקיו יש עצבנות נוכח הגברת התוקפות הצבאית של סין ועוצמות הטילים והגרעין של צפון קוריאה

> צה"ל תפס רקטות באדר 3 של גא"פ ברצועת עזה
טווח הרקטה הוא 160 ק"מ, אם כי יש מקורות המצביעים על כך שטווח הרקטה מגיע ל-250 ק"מ

דיווח: ארה"ב מוטרדת שישראל מנסה לפתוח חזית נוספת בלבנון
גורמים בממשל בידן מודאגים שישראל מנסה להתגרות בחיזבאללה

הסיוע האמריקאי המיוחד לישראל נדחה לתחילת 2024
שני בתי המחוקקים הסכימו על מהלך שיאפשר את תפקוד הממשל האמריקאי עד ינואר 2024, אך בשלב זה לא יקודם הסיוע המיוחד לאוקראינה וישראל

פרסום: הודו תזמין עוד מל"טי הרמס 900 והרון מישראל <
המטרה: להגביר את המעקב לאורך הגבול השנוי במחלוקת עם סין

"המדינה הניטרלית בעולם" מוציאה את חמאס מחוץ לחוק
ממשלת שוויץ החליטה לקדם חקיקה המחרימה את ארגון הטרור חמאס | כמו כן המדינה השעתה מימון של מיליוני דולרים לשישה ארגוני חברה אזרחית פלסטינית

בבית הלבן שוקלים להגדיר מחדש את החות'ים כ'ארגון טרור'

הבית הלבן שינה את ההגדרה שלהם כארגון טרור בשנת 2021 כדי לסייע לתימן הקרועה בתוך המלחמה | ארה"ב מאשימה את ארגון הטרור ב"התמקדות באזרחים"

האיחוד האירופי: נגביר את הסיוע לעזה על רקע הפסקת האש בין ישראל לחמאס

ראש האיחוד האירופי מורה לנציבות האירופית "לעשות את המקסימום" כדי להשתמש בהפסקת האש כדי להגביר את משלוחי הסיוע שלה

בעולם מברכים על העסקה שהושגה: "מקווים שיסייע להקל על המשבר ברצועה"

ארה"ב, סין, צרפת ובריטניה הוציאו הודעות בהן הם מברכים את העסקה שהושגה וכוללת הפסקת אש למשך מספר ימים וכן שחרור חטופים

ממוצא פלסטיני: מונתה לשרת הנוער והילדים של

ספרד לאחר שהצדיקה את טבח 7 באוקטובר

ראש ממשלת ספרד מינה לשרת הנוער והילדים את סירה רגו, פוליטיקאית ממוצא פלסטיני אנטישמית תומכת טרור שהצדיקה את טבח 7 באוקטובר וממשיכה להכחיש את זוועות חמאס

לא תאמינו מה קורה באגפי אסירי החמאס

מזה חודש וחצי נמצאים בישראל אורחים חדשים בלתי רצויים. כאלה שפלוש, רצחו וטבחו באכזריות. הם נחקרו סיפקו מידע רב וחיוני, אולם תנאיהם טובים כנראה משל חטופינו שבעזה | שלוש ארוחות ביום, מקלחות כל יום וגם טיול בחצר

בין משוחררי העסקה: מתבלים שזקרו חרדים בבני

ברק ובירושלים

בשעה האחרונה מתפרסמים שמות המחבלים והמחבלות שנמצאים ברשימת האסירים המועמדים לשחרור • כמה מהם ביצעו פיגועים קשים ופצעו באורח קשה ישראלים, כולל בשנה האחרונה, אפילו שבועות ספורים לפני המלחמה • דם על הידיים

ממשל ביידן ביקש לא להפציץ נקודות מסוימות: ישראל הפציצה בכל זאת

בין האתרים היו מתקנים רפואיים, כולל בית החולים שיפא, ישראל הפציצה בכל זאת לאחר שנורה משם אש

חבר הפרלמנט הבלגי תוקף את רה"מ שלו: "אתה מתיר לחיזבאללה לפעול"

ת'או פרנקן פוליטיקאי בלגי ושר לשעבר, זעם בפוסט חריף על ראש ממשלת בלגיה שמבקר היום בישראל. "ראש ממשלת בלגיה מבקר במדינה שלכם. אל תשכחו איך ממשלתו מתייחסת אליכם. הוא נתן 5 מיליון יורו לחקירת "פשעי מלחמה ישראלים" כתב

כבר לא חבר: יורש העצר קרא למדינות להפסיק לייצא נשק לישראל

יורש העצר הסעודי מוחמד בן סלמאן קרא לתהליך שלום רציני לגבי מדינה פלסטינית: "אנו דורשים להפסיק לאלתר את הפעולות הצבאיות הישראליות בעזה", אמר יורש העצר של הממלכה. הוא קרא למדינות להפסיק לייצא נשק לישראל

אזהרה ישראלית לאו"ם: עלול להסתיים במלחמה אזורית

אזהרה ישראלית חריפה למועצת הביטחון של האו"ם. שר החוץ אלי כהן משגר מכתב חריג לנשיא מועצת הביטחון של האו"ם, וקורא למנוע כל נוכחות צבאית מדרום לליטאני. "זה עלול להסתיים במלחמה"

נקבע מותה של אישה שהתמוטטה במהלך אזעקה

אהוד ברק חשף: ישראל בנתה בונקרים מתחת לשיפא לפני עשרות שנים

ההפסדים של טורקיה בגלל תמיכתם בחמאס

תחום תיירות המרפא הביא לטורקיה הכנסה רבה וכסף זר במהלך השנים האחרונות | אלא שמאז שפרצה המלחמה וטורקיה בחרה בקו לעומתי לישראל - התיירות בצניחה

העיתון הנפוץ בנורבגיה בעלילת דם: "עזה מלאה בגופות"

העיתון הנפוץ ביותר בנורבגיה 'דאגבלאדט', מדווח לקוראיו על רצח שיטתי של צה"ל בעזתים המסכנים | העיתון מספר כי צה"ל הוא זה שהתחיל את המתקפה

דיווח: בלוני תצפית בגבול עזה לא פעלו ב-7 באוקטובר

בלוני מעקב שיכלו להתריע על התקפת חמאס ב-7 באוקטובר יצאו מכלל פעולה מכיוון שהם לא שודרגו או תוחזקו כראוי. מקורות ביטחוניים ותעשייה ישראלים אמרו לעיתון הבריטי כי שלושה מתוך שבעת הבלונים עמוסי הטכנולוגיה בגבול עזה לא היו פעילים, והותירו חור מסוכן בהגנות המודיעין של ישראל

>הזוי: שר החוץ של האיחוד האירופי בבארי: "אל תהיו אכולים בזעם"

סקר: כמה מערביי יו"ש תומכים בטבח?

סקר של אוניברסיטת ביר זית הפלסטינית בדק ומצא כי 59% מערביי עזה ויו"ש מצדיקים לחלוטין את טבח ה-7 באוקטובר, בעוד 16% תומכים בו במידה מסוימת. 98% גאים להיות פלסטינים אחרי הטבח

ארה"ב נזפה בישראל: מפרים הסכם הפטור מוויזה

שגריר ארה"ב פנה לראש המל"ל וביקש לפתור את העובדה שפלסטינים-אמריקנים החיים בשטחים לא מורשים להיכנס לישראל מאז פרוץ המלחמה, זאת בניגוד להסכם בין ישראל לארה"ב

חסדי ה': הערכה: המחבלים תכננו להיכנס לירושלים - ולבצע פיגוע גדול

התכנית המקורית של המחבלים ממחסום המנהרות הייתה להגיע לבירה ולבצע פיגוע משמעותי

ישראל לארה"ב: "לא נחזור לגוש קטיף"

הבכירים הישראלים הביעו הסכמה לכך שכוח משימה בין-לאומי ישלוט בעזה

איראן ממשיכה להרחיב את תוכנית הגרעין שלה

איראן ממשיכה בתוכנית הגרעין שלה ללא הפסקה. סוכנות האנרגיה של האו"ם דיווחה, כי טהראן לא משתפת פעולה בזמן שאיראן מגדילה את מלאי האורניום כמעט לדרגת פצצה

בתו של הרה"ר לבריטניה לזכרו של אביה: "ייאוש"

אינו רגש יהודי

בתו של רבה הראשי של בריטניה לשעבר נאמה לזכרו: "ייאוש אינו רגש של העם היהודי. לא להתייאש, אל תשכחו למה אנחנו כאן". את הדברים אמרה באזכרה לזכרו בניו יורק.

חריג: נתניהו גינה את ראש ממשלת קנדה

"הרג נשים, ילדים ותינוקות ברצועת עזה חייב להיפסק". אמר הלילה ראש ממשלת קנדה. נתניהו ססיים את ישיבת קבינט המלחמה הגיב לו: "חמאס, לא ישראל, הוא שצריך להיות אחראי על ביצוע פשע מלחמה כפול - פגיעה באזרחים תוך הסתתרות מאחורי אזרחים"

התנאי המפתיע של מדינות המפרץ לשיקום עזה

מבירור של גורמים בין-לאומיים עולה כי ישנה נכונות להשקעת כספים רבים בשיקום הרצועה, אך בשני תנאים: הסכמה של ישראל למפת דרכים מסוימת, ושינויים מהותיים ברשות הפלסטינית

נשיא חדש לארגנטינה: לומד תורה ואוהב ישראל

> הנשיא חאבייר מיליי

מיליי מיקם את עצמו כאאוטסיידר פוליטי. מעריץ של נשיא ארה"ב לשעבר דונלד טראמפ, תומך בסגירת הבנק המרכזי של ארגנטינה ומאמין ששינויי האקלים הם מתיחה.

הוא גם רוצה להקל על תקנות הנשק בארגנטינה ולהחליף את הפסו הארגנטינאי בדולר האמריקאי כמטבע העיקרי.

מיליי הוא תומך נלהב של ישראל, שהתחייב בשנה שעברה להעביר את שגרירות ארגנטינה מתל אביב לירושלים, דבר ששיקף את אחד המהלכים הראשונים של הנשיא טראמפ עם כניסתו לתפקיד בתחילת 2017.

הוא כלכלן מוערך, יש לו קשר חזק ליהודים וגם לישראל. על פי ראיון לעיתון הספרדי "אל פאיס" מתחילת השנה, מיליי לומד תורה מדי יום ביומו ומשוחח באופן קבוע עם הרב שמעון אקסל וואניש, הרב הראשי של הקהילה היהודית הספרדית המרוקאית בארגנטינה.

הרב וואניש אמר לכאורה למיליי שעליו לקרוא את "כתבי הקודש היהודיים" כדי לקבל טיפים על "ניתוח כלכלי". מיליי, נשאל גם אם הוא מתכנן להתגייר לאור לימודיו. "אם אתה מתגייר אתה מחויב לשמור שבת". "אם אני נשיא ויש שבת, מה אני עושה? האם אני מתנתק מהמדינה מיום שישי עד שבת? יש כמה בעיות שיהפכו את זה לבלתי מתאים". הוא אמר שהוא לא יתגייר, בנוסף הוא ביקר בקברו של הרבי מליובאוויטש זצ"ל בקווינס, ניו יורק.

הוא נשאל האם היה מתגייר במהלך הקריירה הפוליטית שלו או אחריה. "זה מאוד קשה" אמר "כי לא אוכל לקיים את כל המצוות בגלל הדרישות שיהיו לי כנשיא, לאחרונה הייתי בניו יורק ואפילו הייתה לי הזכות לבקר בקברו של הרבי מליובאוויטש, אולי אתגייר בסיום הקריירה הפוליטית שלי."

לגבי העברת השגרירות לירושלים אמר: "כן כמובן, לא אכפת לי אם אקבל ביקורת ממנהיגי העולם, אני באמת מאמין שזה הדבר הנכון לעשות."

מטוס נוסעים תוצרת בואינג נחת לראשונה על מסלול עשוי קרח באנטרקטיקה

המטוס המריא מאוסלו, נחת בקייפטאון והמשיך לאנטרקטיקה. את כל הסיבוב הזה עשה ללא תדלוק

פרטי העסקה עם חמאס

אחרי 46 יום בשבי החמאס יבוצע ביום חמישי השבוע השלב הראשון בעסקת החליפין: ישוחררו 50 חטופים תוך ארבעה ימים, ילדים, אימהות ונשים מבוגרות, חמאס יקבל ארבעה ימי הפוגה וכניסת מאות משאיות סיוע, כולל דלק. בתמורה תשחרר ישראל 150 אסירי ביטחוניים, בעיקר נשים מחבלות וילדים.

חמאס טוען שלא ידוע לו מיקומם של כל החטופים, ועל כן נקבע שאם חמאס "יאתר" חטופים נוספים, הוא יקבל תמורת שחרור עשרה חטופים עוד יום הפוגה ושחרור 30 אסירים מבתי כלא בישראל.

ערב לפני כל שלב שחרור תקבל ישראל רשימת החטופים שישוחררו למחרת היום. מעריכים שבידי חמאס 210 חטופים וחטופות. טיסות ישראליות למטרות איסוף מודיעין יופסקו למשך שש שעות בכל יום שבו ישוחררו חטופים.

האמריקנים דרשו שחרור הילדה אביגיל עידן בת 3, וכן את עשרה בעלי אזרחות אמריקנית. עוד בעסקה: הכנסת 300 משאיות סיוע הומניטרי ביום, כולל דלק. לא יהיו טיסות ישראליות במשך שש שעות ביום.

מופתעים? פקיסטן מספקת לישראל בחשאי פגזי ארטילריה בקוטר 155 מ"מ

אסד אוסר על הפלשתינים בארצו לארגן מחאות נגד פעולות ישראל בעזה

שבוע קודם לכן הוציא המשטר הסורי הוראות מפורטות למנהיגי מפלגת הבעת' והקבוצות הפלשתיניות שלא לארגן בשטחם הפגנות או מצעדים המוניים לכיוון הגבול עם ישראל במחאה למלחמה הישראלית נגד עזה ותושביה.

הקבוצה ציטטה מקורות במפלגת הבעת' שאמרו כי הנחיות אלו התבססו על "הערכות ביטחונית ופוליטיות המצביעות על כך שכל צעד כזה עלול להכעיס את הצד הישראלי והאמריקאי ולחשוף את סוריה לסכנה של התערבות צבאית על ידם."

לבנון לא רוצה מלחמה

בימים האחרונים החלו להתלות בצדי הכבישים המרכזיים בלבנון שלטים בגנות מלחמה אפשרית נגד ישראל שמפעילים עוד לחץ מבפנים על חסן נסראללה. על השלטים נכתב: "כל האפשרויות פתוחות, אבל אנו לא רוצים לחזור לאפשרות של שחזור העבר. לבנון לא רוצה מלחמה."

מיסתורין סביב "מטוסים צבאיים" בשדה התעופה של ביירות...

עיתון "אלאח'באר" הלבנוני המקורב לחיזבאללה טוען כי יום מאז החלה המלחמה בעזה, קרי 8 באוקטובר ועד 8 בנובמבר נחתו בשדה התעופה של ביירות 32 מטוסי הובלה צבאיים "גדולים". לפי העיתון, מדובר בפעילות חריגה ולא ברור את מי משרתים המטוסים הללו. העיתון טוען שחוגים שונים מנסים לספק הסברים אך הוא שולל את האפשרות שמדובר במטוסים שהגיעו לחץ עובדי שגרירויות זרות.

מאחר שידוע שחיזבאללה שולט בכל מה שקורה בשדה התעופה של ביירות סביר שאנשי ארגון הטרור יודעים למה משמשים מטוסים אלה...

הקטע הזה שסופרים כבשים
כדי להירדם ופתאום טועים
בספירה וכל העדר בבלאגן
והכלב מתחיל לנבוח עליהן
והלך הלילה

מסביר לכם את ההבדלים אחת
ולתמיד!
היצור עם הבית נקרא שבלול, היצור
ללא הבית נקרא גרוש.
שמחתי לעזור 😊

מגיע לי מזל טוב!!!
סופסוף, אחרי שנים של עבודה קשה, בלי טובות מאף
אחד, בכוחות עצמי, הגשמי חלום וקניתי מצלמה טובה

"מהרסייך ומחריביך ממך ייצאו"

מרב מיכאלי Merav Michaeli
@MeravMichaeli

המלחמה היא שעת כושר לגורמים מסיונרים לבצע
מעשי הדתה בתוך צה"ל.
כשאני רואה את טרנד החיילים בציציות, אני
מבינה שהפסדנו במערכה. הארץ האהובה שלי
שינתה את פניה ...

התווכחתי עם אשתי והיא אמרה קח את הדברים שלך ולך

מה אנו לומדים מפרה, תאו ופילים?

אי אפשר להוריד משקל על ידי
אכילת דשא ירוק וסלטים והליכה

זה באמת עובד.....
תראו בעצמכם!
בעקבות מקחר שנשעה באוניבסטירה אנגילית, זה לא מנשה
באזיה סדר אתה כתוב את האותיות כל עוד האות הרשואנה
והארוחנה בקמום הכנון. השאר יוכל ליוהת בגלן שלם ואתה
עידן יוכל לרקוא בלי ביעה.זאת בלגל שזאו לא קוארים כל אות
בעמצה אלא את כל המליה עם ההקשר ההגיוני שלה

נמחד לא? 😊

אני נהגת מצויינת!
פשוט רכב חונה נכנס בי.

תדושת הדברשה

| מעלת רחל אימנו |

[חזור לשאלה ששאל על רחל שנתנה את הסימנים ללאה] אני לא מבין דבר כזה. אז את החתן שלך את נותנת? הפסדת את יעקב, עשית דעת בית דין שמתר? שאלת רב אם מתר לעשות? מה הפרוש? יש לך סימנים עם החתן שלך, את נותנת את זה למישהו אחר? לא שמענו כזה דבר, אין כזה ספור בכל העולם. אצל הגוים הכי הכי רשעים אין כאלה ספורים שכלה תתן את החתן שלה למישהו אחר כדי שלא לעשות לה בושה של חמש דקות, מה זה?!! חמש דקות [של בושה ולא תשכח מהעניין]. יעקב אומר "סליחה, טעות, אבא שלך רמאי, אני רוצה את רחל". יעקב לא ידע כלום [ולאה לא תכעס עליו], רק בבקר, רש"י אומר "ויהי בבקר והנה היא לאה".

אז אני לא מבין את הדבר הזה, אני נגד כאלה דברים, אני אישית, אני אומר לכם – אם הייתי שם אני לא הייתי נותן, אני הייתי עושה כזה בלאגן... מה זה? מה זה כאן? את נותנת את יעקב למישהו אחר? מה? את בעל הבית על יעקב? מילא את רוצה את עצמך להפקיד לעשו, שעשו יהרג אותך ויתעלל בך [אבל איך יכולה להביא ליעקב את לאה בעל כורח].

מה שרחל עשתה זה משהו נורא ואיום, אני אישית נגד כאלה דברים, אני אישית מתקומם, אני... (שעור מתשפ"ג).

[פרשת ויצא – פרשת גשוואי] רחל ולאה. כי רחל עשתה דבר נורא ואיום, אני נגד זה, אני אישית נגד מה שהיא עשתה, אתה יכול לקחת את החתן לתת למישהו אחר את החתן שלך? [כלומר מדוע נתנה את הסימנים שנתן לה יעקב ללאה, הרי יעקב רצה להינשא לרחל ולא ללאה], אני לא מבין את זה! מה הולך כאן? אתם לא מתקוממים? מה, אתם גם ציוניים? אתם גם שייכים למפכ"ל, למשטרה הציונית? יש לה חתן, היא נותנת את החתן למישהו אחר. מה יש [לה לרחל שכה מתמסרת למען אחותה]? שיהיה לה בושה חמש דקות. מה יש? מה? מה קרה? אז יעקב יבא הביתה, הוא יראה [שבמקום רחל הכניסו לו את] לאה. הוא יגיד: סליחה לאה, את גיסתו היקרה – אחות אשתי, אני מצטער, אני מתחנן עם רחל, לא עם לאה.

רש"י אומר: לבן יחליף את השמות. היא [רחל לפני גשוואי יעקב] אמרה לו: אתה לא מכיר את אבא שלי, אתה לא מכיר את אבא שלי, איזה רמאי הוא ואיזה שקרן, הוא יקרא ללאה רחל ולי – הוא יבא לשונו בגים, יעשה החלפת שם, הוא היה בשונו בגים לבן, אני הפרתי אותו, הוא יעשה לי החלפת שם בקריאת התורה ויקרא ללאה רחל ולרחל לאה, [ואז יאמר ליעקב] הנה הבאתי לך את רחל. כל זה מביא רש"י, זה מהמדדש.

קדושת הצדיקים

ר' יהודה הנשיא – ט"ו כסלו |

היום זה ט"ו [כסלו] יארצייט של ר' יהודה הנשיא זה היארצייט הכי גדול מכל היארצייטים אנחנו רוצים שעכשיו יבנה בית המקדש ר' יהודה הנשיא זה המשנה והוא תיקן את התפילה הוא ברכות קריאת שמע הכל זה ר' יהודה הנשיא, שתיים לפני שתיים לאחריה וצריכים כל מילה לדייק כל מילה. (מתשפ"ב).

כל אדם צריך כל הזמן לראות אש, כמו דבורה הנביאה – יצא לה אש מהעינים, שלהבות אש, היא היתה מדברת – שלהבות אש, כמו רבי יהודה הנשיא מדבר עם רב (קל"ז ע"ב חולין) ממש אש יוצאת לו מהפה, שלהבות אש, רבי יהודה הנשיא, רבי עם רב, כל מילה שהיה אומר יצא ממנו אש, אומר רבי יוחנן – זכורני שהייתי יושב שבע עשרה שורות אחרי רב, וראיתי אש יוצאת מהפה של רב

לפה של רבי, מהפה של רבי לפה של רב, כשרבי היה לומד היתה יוצאת אש, וכשהוא נקבר בבית שערים יצאה בת קול ואמרה כל מי שהיה בלוייה של רבי מזמן לחיי העולם הבא, כי יום הפטירה מכפר על כל העברות שבעולם, ביום הפטירה של רבי התכפרו כל העברות, והיה שם אותו כובס הוא לא הגיע ללוייה, כל יום הוא היה מבקר את רבי באותו יום הוא לא בקר, שמע את הבת קול, עלה על הר למעלה וצעק ויבכה, וקפץ מן הגג, יצאה בת קול ואמרה "ההוא כובס מזמן לחיי העולם הבא", כי ללוייה של צדיק כולם חבים ללכת. (בקולות וברקים).

1 כתובות קג ע"ב

הוא יומא דאשכבתיה דרבי נפקא בת קלא ואמרה כל דהוה באשכבתיה דרבי מזומן הוא לחיי העולם הבא. הוא כובס כל יומא הוה אתי קמיה ההוא יומא לא אתא כיון דשמע הכי סליק לאיטרא ונפל לארעא ומית יצתה בת קול ואמרה אף ההוא כובס מזומן הוא לחיי העולם הבא:

קדושת הצדיקים

נאמנה ליעקב! אומר הבן איש חי, לא, אלא עכשו היא מראה לה שאני בשר ודם, אז אף על פי כן, אני הפל מותרת בשביל אחותי. אז גם אתה תותר בשביל עם ישראל. לכן אנחנו אומרים כל שבת "שגיאות מי? בין מנסתרות נקגי גם מזדים" (תהלים י"ט, ג' - י"ד) אפלו מה שעברנו בזדון אז "גם מזדים חשך עבדך". ולא רק מזדים, [אלא גם מ]פשע רב - אפילו יש לנו פשעים עד השמים! המדרש אומר אפילו יש פשעים לבן אדם עד השמים, על ידי הצדיק - על ידי רחל הכל מתכפרו! (שעור מתשפ"ג).

על ידי הצדיק, על ידי רחל - הכל מתכפר!

אומר הבן איש חי: ה' סבב שרחל תעשה מעשה כזה שאי אפשר להבין אותו. לתת את החתן שלך, מה זה כאן, מה את הבעל הבית על החתן שלך? את תחליטי למי לתת את החתן שלך, מה את עושה מסתרה עם החתן שלך? מה זה כאן? מה זה המסתרה... זה החתן שלך אסור לך... הוא עשה סימנים, מה את מוכרת אותו, בשביל מה? שאחותך לא תתבייש? את מי זה מענין מה מענין אותנו אחותך...? את עשית סימנים עם יעקב, תהיי

היציאה אל הורים

קטן שאסור להרגיש שום הנאה ביחוד בתשמיש אסור שיהיה שום תענוג גשמי אם אדם מרגיש תענוג גשמי אז הילד יצא חילוני הילד יצא, יפרוק עול יגזור את הפאות כי אדם חושב שעכשיו מותר תענוג גשמי אין שום היתר לזה שום היתר, לפני החתונה ואחרי החתונה זה אותו דבר, לפני היחוד ואחרי היחוד. (שעור מתשפ"ג).

| הפרעות קשב וריכוז – מהתאווה של ההורים |

היום יש הפרעות קשב הפרעות ריכוז אז הכל כי מביאים את הילדים מפגם ברית אסור להביא את הילדים עם הנאה כתוב בצעטיל קטן שאסור להביא את הילד עם הנאה (ראה לשונו בחוספות שבהמשך הגליון) רק צריכים להרגיש יסורים של ברית מילה כתוב בצעטיל

קדושת הבית

| אשה שרוקדת – נכנסת ישר לגן עדן |

ברגע שאשה הוקדת בשבת, בסעודת מצוה, בחתונה לכבוד הפלה כמו איזבל שהיתה רוקדת לכבוד הפלה, אז הכלבים לא אכלו את כפות הרגלים שלה! את הכל אכלו אבל לא את כפות הרגלים. מי שרוקדת תזכה להכנס בלי שום חטא בלי שום עוון ישר לעולם הבא ישר לגן עדן ונזכה לגאולה השלמה במהרה בימינו אמן. (שעור מתשפ"ב).

ה' ברא את האשה שהיא לא מסגלת לחטא בכלל. היא סרגל, ה' ברא את האשה שהיא סרגל. היא לא, אם לא מפתים אותה, מכריחים אותה, היא לא תחטא לעולם.

כל הבנות רקדו ביציאת מצרים ובקריעת ים סוף. "ותצאנה כל הנשים אחריה בתפים ובמחלת" אז כבר לא עשו מחולות אחרים!

קדושת התורה

| לשלוט על אומות העולם – רק ע"י למוד בעיון |

והוא צריך ללמוד תורה עם כל השכל חכמה בינה דעת (המשך תורה ק"א) כי כל מה שאדם משיג בשכלו, הוא בחינת אנפין נהירין. ומה שאינו משיג, הוא בחינת אנפין חשוכין. ועל כן כשזוכה לעין בתורה, עד שמשגיח חכמות התורה, שאזי הוא בבחינת אנפין נהירין, אז נכנעין המדות והתאוות של העכו"ם, שנאחזין בבחינת אנפין חשוכין כנ"ל. כל התאוות נכנעים רק על ידי לימוד הגמרא וזהו בחינת (דברים ל"ב): "יצב גבולות עמים למספר בני ישראל". למספר, הוא לשון ספיר ונהיר. מה זה למספר בני ישראל? שהלימוד ספיר ונהיר [כלומר שהלימוד מובן על בוריו]. (שעור מתשפ"ג).

אז הרבה אומר (בתורה ק"א) שאדם צריך לקבל עליו עול תורה, מה זה עול תורה? שלומד בעיון אדם צריך ללמוד בעיון ראשונים אחרונים קצות החושן נתיבות המשפט, שמעיין ומבין חוכמות התורה שזהו בחינת אנפין נהירין, חכמת אדם תאיר פניו ואז מעבירים ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ ואז אנחנו שולטים על אומות העולם. כי נתבטל ממנו השעבוד והתאוות והמדות רעות שלהם, שהם בחינת אנפין חשוכין, על ידי שקבל עליו על תורה, שהיא בחינת אנפין נהירין כנ"ל:

קדושת המידות

יוכל לצאת בשום אופן כי הוא עמד בחוץ
אז הוא יהיה מחוץ לגן עדן.

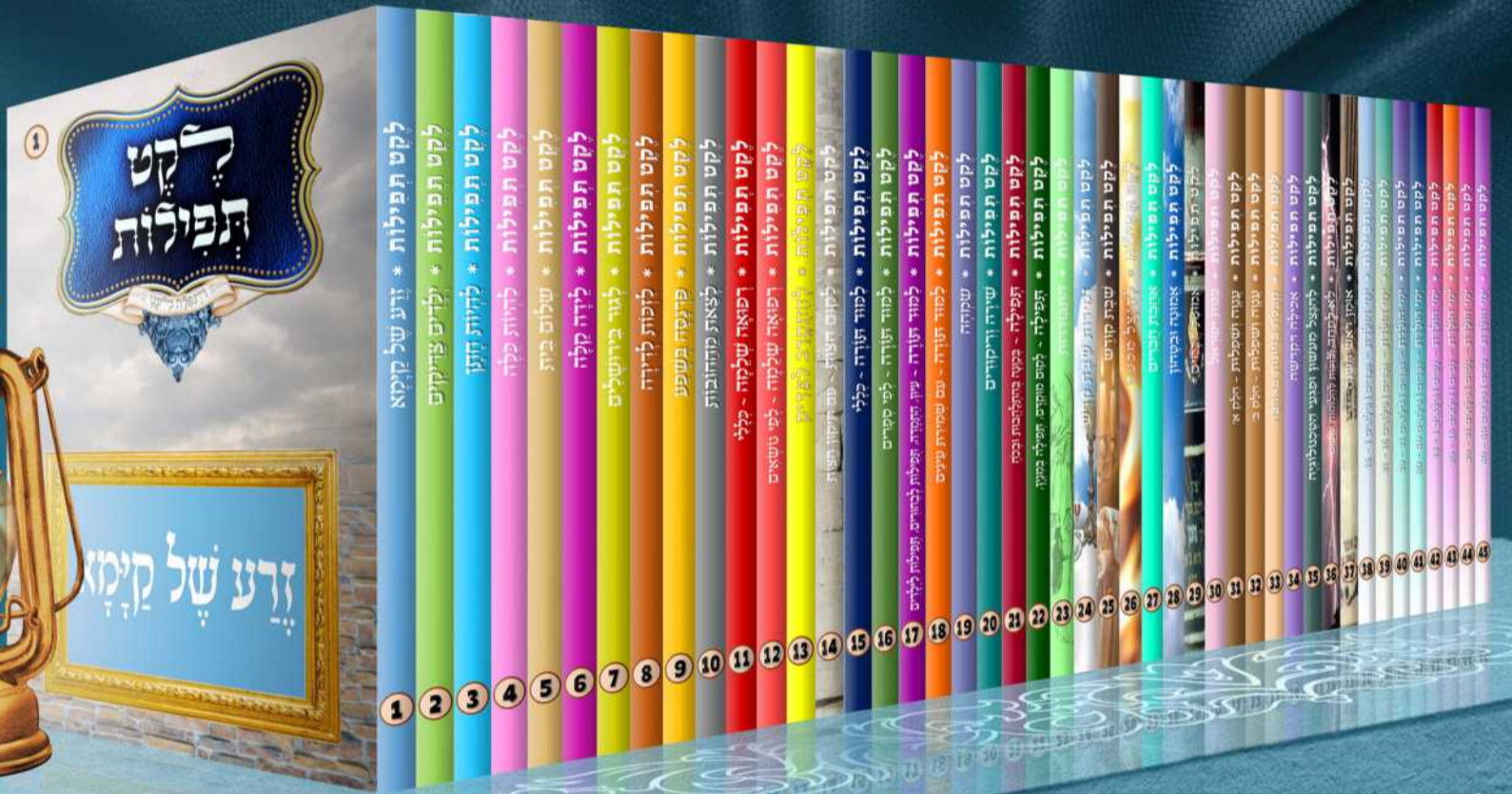
כי הבית כנסת זה הגן עדן הבית כנסת זה
ממש הגן עדן בעצמו מעין עולם הבא,
הוא צריך לדחוק את עצמו, הרב מגיע
[בשבת בשחרית] בארבע וחצי גומרים
את התפילה בתשע, ארבע וחצי שעות, זה
נקרא ארבע וחצי שעות להחזיק מעמד.

והשב את העבודה לדביר ביתך ואז
מחזירים את העבודה לדביר ביתך,
העבודה חוזרת לבית המקדש זה עבודה
בבית המקדש עבודה של הכהן הגדול,
אלה שמתפללים בפנים זה עבודה של
הכהנים הגדולים, עושים את העבודה של
הכהנים הגדולים. (שעור מתשפ"ג).

העיקר זה הדוחקא - להדחק
להתפלל עם הרב בפנים |

העיקר זה הדוחקא כל העבודה של האדם
זה הדוחקא כל העבודה של האדם זה
דוחקא דכלה ככה מקבלים את הכלה
מקבלים את הכלה לחתן כל העניין זה
יחוד קודשא בריך הוא ושכנתיה שזה
רק על ידי שמתפללים בתוך בתוך בתוך
הארבע אמות בתוך המחיצות בתוך
הארבע קירות ומתפללים ומשתתפים לא
עומדים בחוץ ומדברים, זה לא תפילה
זה מרד בקב"ה זה ויקהל אין לו חלק
באלוקי ישראל אין לו חלק לעולם הבא
הוא לא יצא מהגהינום לעולם ועד, אם
הוא מדבר בחוץ הוא לא יצא מהגהינום
אין דבר כזה לצאת מהגהינום הוא לא

הביאו ברכה אל בתיכם

- 1 זרע של קימא ■ 2 ילדים צדיקים ■ 3 להיות חתן ■ 4 להיות פלה ■ 5 שלום בית ■ 6 לידה קלה ■ 7 לגור בירושלים ■ 8 לזכות לדירה ■ 9 פרנסה בשפע ■ 10 לצאת מהחובות ■ 11 רפואה שלמה ■ 12 רפואה לצדיק ■ 13 בללי ■ 14 לקום חצות - לפי נושאים ■ 15 למווד תורה - עיון והתמדה ■ 16 למווד תורה - עיון והתמדה ■ 17 למווד עינים ■ 18 למווד תורה - לפי נושאים ■ 19 שמחה ■ 20 שירה ורקודים ■ 21 תפלה לקום מקדם ■ 22 תפלה בכונה ■ 23 התבודדות ■ 24 זמירות שבת ■ 25 שבת קודש ■ 26 לצאת מהכעס
- 27 אהבת חברים ■ 28 אמונה ובטחון ■ 29 אמונת חכמים ■ 30 בנות ישראל ■ 31 ענוה ושפלות ■ 32 ענוה ושפלות ב' ■ 33 קבלת בזיונות באהבה ■ 34 אכילה בקדשה ■ 35 עשון ופגעי הטכנולוגיה ■ 36 לא לפחד - וחלומות טובים ■ 37 אומן ראש השנה ■ 38 - 45 ימי הולדת מחלק לפי גילאים

053.3188.237

לכל אנשי שלומנו היקרים:

אחר שזכינו להדפיס את שיעורי מורינו הרב מהשנים תשע"ו עד תשפ"א,
יחד 7 ספרים

כעת יש בידינו את סדרת ספרי שנת תשפ"ב, הנקראת 'אורות השחר', היא
שנת השחרור האחרון.
הסדרה כוללת:

שיעורים למאות

מאמרים

תפילות

מכתבים

קריאות קודש

הוספות ונספחים ממורינו הרב

ועוד...

חלק בפרסום ראשון !!!

והכל מבואר, מפוסק, מנוקד, מאיר עיניים, עם אלפי מראי מקומות וציטוטים.
חלק גדול מהשיעורים נלמדו על ידי מורינו הרב עצמו מידי שבוע

אחר השקעה של שנתים, והוצאה של עשרות אלפי שקלים, עם צוות ענק.

הסדרה מוכנה להדפסה!

ברגע שיהיה בידינו המימון נוכל מיד לשלוח את סדרת הספרים להדפסה.

להשתתפות הקדשות והנצחות

058-3289-318